

Laikas susirūpinti kultūrinės veiklos organizacija

Spaudoj, ypač paskutiniu metu, vis dažniau pradeda pasigesti kultūrinės veiklos organizacijos, geriau, organo, kuris rūpintų lietuviškosios kultūros reikalais, jos puoselėjimu, kultūrinio veikimo koordinavimu. Visai teisingai "Lietuvių Kelias" sako, jog politinė ir šalpos organizacija turime ir labai stiprias, tuo tarpu lietuviškosios kultūros centro nėra.

Daug vilčių mūsų kultūrininkai dėjo į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą. Buvo manoma, jog kongresas bus pakankamai autoritetingas šį degantį klausimą teigiamu būdu išspręsti ir pavesi kam nors jį vykdyti. Rodos, ir pasiūlymų (net spaudoje) ta prasme buvo padaryta. Deja, ALT nerado reikalo šį klausimą svarstyti, tardama, jog ji dirbanti tik politinį — Lietuvos laisvinimo — darbą. Iš tikrųjų, gal ir geriau, jog ALT dirba tik vieno srityje. Tas ją igalino ligšiol atlikti milžiniškos svarbos darbus. Tačiau tai vis tik neturėtų jos atpalaiduoti nuo pareigos bent savo autoritetu šį didįjį klausimą padėti išspręsti.

Nemažiau vilčių dedama ir į Kultūros Fondo, kurio vardą jau keli metai girdime, tačiau veiklos — jokios! Ne laikas ir ne vieta šiandien ką nors ryšium su tuo kaltinti. Svelniai tariant, Kultūros Fondui nesiseka. Jei per dvidešimt dešimt metų gyvenimo metus Kultūros Fondo idėja nesugebėjo pralįsti pro "cenzūrą", tai dabar, šia idėja realizavus, konkrečių vaisių nesimatoma.

Tiesa, paskutiniu metu Kultūros Fondo vardas vėl iškilio į paviršius ryšium su šėinanciu (gal jau išėjusiu?) "Nemuno" kultūros žurnalu. Kaip spaudoj buvo rašyta, "Nemuno" kultūros žurnalas rems Kultūros Fondo. Pasiryžimas būtu gražas ir girtinas, tik, deja, ne šiuo metu. Ir štai dėlko. Viena stipri, rimta ir tikrai aukšto lygio kultūros žurnalas jau turime ir jo vieno pilnai mums pakanka. Svarbu tik, kad jis būtų toks, koks jis yra dabar ir dar geresnis. Antrajam kultūros žurnalui pasirodžius, susiskaldys tiek prenumeratoriai, tiek bendradarbiai, ir galų gale kažin ar nors vienas iš tų kultūros žurnalų įstengs savo buvimą patiesinti.

Is antros gi pusės nelabai pateisinamas ir antro kultūros žurnalo leidimas jau vien dėlto, jog buvo ir yra reikalas leisti dar ir tokių periodinių leidinių, kuriems analogišku dar nėra. Cia turiu galvoj "Eglutę" (kuria Kultūros Fondas būtų galėjęs leisti), o svarbiausia, — lietuvių kalbos laikraštį ir rimtą periodinį, propagandai skirtą, žurnalą anglų kalba. "Eglutė", aciu Kultūros Institutui, jau pasirodė, ir

CLEVELANDO LIETUVIAI PIKIETAVO BIMBĄ

500 LIETUVIŲ PIKIETAVO KOMUNISTŲ SUSIRINKIMĄ. — ŠIENAPIŪTĖ FOTOGRAFAMS IR AMERIKIEČIŲ LAIKRAŠTININKAMS. — PER GARSIAKALMI SKAMBA: DEPORTUOTI BIMBĄ IR JO SĖBRUS Į RUSIJĄ!....

Mūsų korespondento Clevelande pirmasis pranešimas

Vietos lietuviai komunistai kovo 19 d. Slovenian svetainėje sušaukė susirinkimą, kuriame turėjo kalbėti pats garsusis A. Bimba. Tačiau tą dieną Maskvos vergučiai gavo tokį antausį, kokio dar niekad nebuvo čia gavę.

Jau 2:30 val. po pietų per 500 lietuvių patriotų minia St. Clair gatve plaukė Slovenian svetainės link. Visos patriotiškos organizacijos vingingai protestavo prieš lietuvių tautos žudikus. Minioje sklido tūkstančiai propagandinių lapelių, o visokių tautų žiurovams akis badė keturi didžiuliai su atitinkamais paveiksiais ir parašais plakatai.

Eisena prasidėjo nuo Lie-

tuvių Svetainės Addison gatvėje. Pirmieji žygiavo veteranai, po jų senieji ir naujieji amerikiečiai lietuviai ir įvairiaspalvė minia. Pamatę tokius "cūdus", tik kai kurie Bimbos pakalikai rinkosi į šalį; kiti gi slankiojo minioje, liedami krokodilo ašaras.

Daugiausia darbo turėjo įvairių laikraščių fotografai ir reporteriai. Jie be pertraukos visokiais aparatais šį protestą filmavo ir fotografavo, o jų bloknotėliai mirgėjo nuo pastatų ir užrašų.

Prisistačius policijai, jokių nesklandumų neįvyko, tik kai vienas Bimbos "dvasios brolis" griebėsi peilio durti vienam lietuviui, policija parodė, ką ji gali.

4 val. pikietininkai su visais plakatais įėjo į salę, ir čia pat jų atstovai per garsiakalbį perskaitė Maskvą ir jos vergus pasmerkiančias rezolucijas ir reikalavimus kuo greičiausiai deportuoti jų vadus: A. Bimbą, Prūseiką, Andrulį, Mizarą ir kt. Po to, galingai nuskambėjo Amerikos ir Lietuvos himnai.

Bimba ir jo pakalikai buvo kaip vėzdū trenkti. Negana,

kad jų susirinkimas nenusisekė; bet dar ir juos pačius reikalauja deportuoti į jų "rojų". Lyg keršydami, Stalino bernai, Amerikos ir Lietuvos himnus giedant, stovėjo su kepurėmis arba net sėdėjo.

Nors bilietai į susirinkimą buvo jau seniai platinami ir "Laisvė" su "Vilnim" kelias savaites prieš tai visomis triūbomis triūbino — susirinkime dalyvavo tik saujelė komunistų. Tas faktas jiems taip nusmelkė per širdį, jog, minioje įsimaisę, jie pradėjo skųstis, kam pikietininkai jiems tokią gėdą padarė... (!) Ir dar tokiam demokratiškam krašte. Senieji ir naujieji amerikiečiai lietuviai tuojau atkirto: kodėl jie tą demokratija išnaudodami tarnauja Kremliaus diktatoriui ir svetimam, ruskiui, valdžiai.

Clevelando lietuvių triūnuoja. Bimba ir jo bimbukai gavo dar vieną, antausį. Nežino, kaip žūti, kai Bimba iš savo olos be gėdos nė nosies negalės iškišti. Juk komunistai tėra kiekvieno krašto didžiausia gėda!

M. D.

RYTŲ VOKIETIJOJE GAMINAMI NETIKRI PINIGAI

Vokietijos sovietų zonoje Leipcigo pinigų spaustuviėje "Giesecke & Devrient" spausdina Vakarų Vokietijos piniginius banknotus. Tokių netikrų pinigų pasirodė Berlyno vakariniuose sektoriuose ir Vakarų Vokietijoje.

Spėjama, kad sutrukdytu Vakarų Vokietijos atstatymą.

KASDIEN 250 PABĖGĖLIŲ

Nors jau beveik 2 metai po karo, bet pabėgėlių srovė iš rytų tik nežymiai mažėja. Vien tik į britų zoną kasdien atbėga iš sovietinės Vokietijos per 250 asmenų. Didesnė jų dalį sudaro politiniai pabėgėliai ir kaliniai, paleisti iš sovietinių kacetų. Kitą pabėgėlių dalį sudaro asmenys, ieškantieji giminių ir geresnių gyvenimo sąlygų. Apie 10-20% pasitaiko apsimetėlių, kurie spekuliacijos tikslais ieško vakaruose grobio. Tarp jų yra dalis ir tokių, kurie sovietų pasiūsti šnipinėti. Šitoki po stropaus policijos patikrinimo gražinami.

Apskritai, visi pabėgėliai daro suvargintų žmonių įspūdį. Visi pereinamoje stovykloje gydytojo stropiai patikrinami, ir sergantieji tuojau gydomi. Maždaug per pusmetį buvo rastas per 571 pabėgėlis, sergas džiova ir per 234 asmenis — lytinėmis ligomis. Daugiausiai šia liga apkrečia raudonarmiečiai.

SAVAITĖS POLITINIŲ ĮVYKIŲ SŪKURYJE

JAV persiorientuoja

Pažvelgus į šiandieninę JAV vidaus politiką, ypatin- gai krenta į akis amerikiečių persiorientavimas komunistų atžvilgiu. Dvieju Pitts- burgho "komunistų vadų" išaiškinimas per FBI agen- tus ir Koplonahtės bei Gubi- jevo teismas yra tik pradžia galutinio JAV posukio nuo komunizmo. Tačiau šis po- sukis vyksta daug lėčiau ir kitokiomis formomis, negu tai vyko prieš kelis metus Prancūzijoje ir Italijoje. Ten komunistų penktosios kolo- nos vadai lino į vyriausybes ir visu ryškumu parodė savo pražūtingus tikslus. Todėl tiek italams, tiek prancū- zams buvo daug lengviau juos nustumti į užpakalį, ypač, kad prancūzų ir italų tautos bent iš dalies pažino komunizmą. Ir jeigu šian- dien tiek Italijoje, tiek Pran- cūzijoje komunistų partijos viešai veikia ir varo savo poli- tiką, kalti ne prancūzai, italai, ar jų vyriausybės, bet patys komunistai ir pa- galiau tarptautinė politinė situacija.

JAV komunistai buvo gud- resni. Jie žinojo, jog savo idėjomis niekuomet neužkar- šaus amerikiečių masių, kad jų pagelba galėtų paimti krašto valdžią į savo rankas. Todėl jie veikė kitu būdu ir, išnaudodami situaciją, pa- siekė žymių rezultatų.

Pirmoji tokia padėtis, ku- rią JAV komunistai išnaudo- jo Maskvos idėjomis platin- ti, buvo 1932-33 m. JAV ūki- nė krizė. Tuo metu Krem- liaus mesta sėkla sulaukė di- delio atgarsio tarp jaunimo (ypač studentijos). Po kė- liolikos metų, prasidėjus an- trajam pasauliniam karui ir prezidentui Rooseveltui keis- tai "išsimylėjus" Staliną, Kremliaus patikėtiniams nebuvo sunku daugelį tų, kurie anais laikais buvo ap- krėsti komunizmo liga, o da- bar jau sėdėjo gan aukštuo- se JAV vyriausybės postuose, visiškai pavęrgti tarnauti Kremliui. Tačiau ne visi amerikiečiai buvo komunistų atžvilgiu apakę. Ir tik dėl to šiandien, nors pavė- luotai, komunistų agentai tempiasi į dienos šviesą.

SEN MCCARTHY VEIKLA

Vienai iš įdomiausių pa- skutinių "komunistinių is- torijų" yra senatoriaus Mc Carthy kaltinimas, jog JAV valstybės departamente, ne- žiūrįnt jau keliais atvejais tyliai pravesto "valymo", dar vis tebėra gana daug komu- nizmui palankių valdinin- kų. Šias eilutes rašant sen- atorius tebuvo paskelbęs

tik šias pavardes: teisėjos Dorothy Kenyon, nepapas- to ambasadoriaus ir Tolimų- jų Rytų politinės komisijos pūrm. Jessupo, Haldore Han- sono, Owen Latimore ir Mrs. Esther Caukin Brunauer. Kitus senatorius kaltino ko- munistuojančiais, o Hanso- ną net pažymėjo kaip žmogų, "kuris nori sukomunistinti visą pasaulį".

McCarthy kaltinamieji šoko visomis keturiomis gin- tis, kad jie nieko bendro ne- turį su komunistais. Keis- tai laikosi ir JAV senatas bei vyriausybė. Sen. McCarthy kaltinimų čia tik pradžia, to- dėl išvadas sunku daryti. Tačiau linkstama manyti, jog McCarthy manevru res- publikonai nori "įgnybti" Achesonui, kuris komunistų šnipui Hiss ir po pastarojo teismo išreiškęs draugystę ir tuo būdu užpykęs respubli- konus. Gi ta pačia proga, išsifravę valstybės departa- mente komunistus, respub- likonai sukompromituoti demokratų ir ateinančių rinkimų kampanijoje turėtų tokį ginklą, kuris greičiau- siai gražintų į jų rankas krašto valdymo vairą.

Panašiai galvodamas "Newsweek" rašo, jog Mc Carthy kaltinimams nepasi- tvirtinus Dean Achesono pa- dėtis sustiprėtų kaip nieka- da.

NETOKIOS BAIOSIS KAIP VAIZDUOJA

Pasibaigus karui ir nutrū- kus Vašingtono ir Maskvos "meilei", ypatingą vaidmenį pradėjo vaidinti atominė bomba. Jos šešėlis ir didžiau- sias karo optimistus priver- sdavo pamąstyti. Padėtis dar labiau įsitempė išradus H-bombą. Ta proga net žy- miausi mokslininkai pradėjo "pranašauti" pasaulio pa- baigą. Dar prieš kelias sa- vaites laikraščių skiltyse mirgėjo šūkių — "H-bom- ba sunaikins pasaulį!"

Tačiau šiandien jau pasi- girdo visai priešingų balsų. Anglijos civilinės apsaugos vadas pulk. Ross, šia tema kalbėdamas, pareiškė, jog pagaliau laikas užmiršti pa- saką, esą atominė ar vande- nilio bombos sunaikinsian- čios pasaulį. Vandenilio bombos galybės, pasak jo, niekas dar nežino, nes ji nė- ra išbandyta, ir kažin ar iš viso ji bus kada išbandyta. Visiškai tą patį rašo ir "New- sweek", esą, mokslininkai, kurie dirba prie vandenilio bombos gaminimo, priva- čiuose pasikalbėjimuose pa- reiškė, jog tik 25% yra gali- mybės, kad H-bombą galima

išsproginti. Kita versija: kadangi išsproginti pasi- seks tik tam tikro didumo vandenilio bomba, tai ir jos jėga nebus nei tūkstantį, nei šimtą kartų didesnė už ato- minės bombos pajėgumą.

DP ĮSTATYMAS ĮKAITINO SENATORIUS

Priėmus pirmąjį DP įsta- tymą ir įpusėjus jo vykdymą, iš tam tikrų sluogsnų pasi- greipėtas prieš žydus ir katalikus. Tą patį pareiškė 1948 m. rin- kiminė kampanijoje ir prez. H. S. Trumanas. Tuoj buvo paruoštas įstatymo papildy- mas, kurį naujasis DP įsta- tymas nedaug skiriasi nuo pirmojo. Išleidžiamųjų DP skaičius pakeltas nuo 205.000 iki 320.000 ir išleidžiamųjų kandidatų tinkamumo data nukelta nuo 1945. 2. 22 d. iki 1949. 1. 1 d. Svarbiausias ir pats pagrindinis pakeitimas yra DP aptarimas. Naujasis įstatymas DP teises suteikia ir į kandidatų itrankia 8.000.000 vokiečių, išvarytų iš Sudetų krašto, Lenkijos ir kitų rytų Europos kraštų. "Newsweek" ta proga rašo, jog tuo būdu 600.000 DP. da- bar gyvenančių stovyklose, bus tų 8 mil. vokiečių pas- skandinti.

Šiai įstatymo daliai grie- tai pasipriešino senato dau- gumas su sen. Lucas priešak- kyj. Tačiau sen. McCarran, įstatymo autorius ir jį re- miąs mažumas pareiškė to punkto be kovos neatsisaky- sią. Kilo dideli ginčai, ku- rių metu senatoriai gerokai vieni kitus iškeikė, išsivadindami "melagiais" ir kitokiais epitetais, kol pagaliau buvo pasiekta nuomonė, debatu- tuo klausimu baigti kovo 31 d. ir balsuoti balandžio 3 d. A. E.

"Nepamirškite mūsų"

Retkarčiais slaptais ke- liais patenka vienas kitas necenzūruotas laiškas iš Lietuvos į Vakarų pasaulį. Čia dedame vieno tokio laiško ištrauką.

"Mes, keldami rytą ir vakare eidami gulėti, tegal- vojame tik apie jus, bro- liai, laisvame pasaulyje, kada jūs ateisite mūsų iš- vaduoti! Mes, sukaupę jė- gas, stengiamės išlaikyti persekiojimus, tik jūs nepamirškite mūsų". Toliau laiške rašoma, kad už kiekvieną mažiausią įtari- mą netaip galvojant kaip reikia, patenkama į tikrą "kabalą".

DIDELĖ NAUJIENA PITTSBURGH'O IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS

Tėvų Pranciškonų pastangomis, balandžio (April) 2 dieną,

PALMIŲ SEKMADIENI,

atidaroma Pittsburgh'e nauja lietuviška

RADIO ŽINIŲ VALANDA

"LITHUANIAN NEWS HOUR"

Transliacijos vyks kiekvieną sekmadienį nuo 1:45 val. iki 2:25 val. po piet iš stip- rios WMCK radio stoties, McKeesport, Pa., banga 1360.

Programa susidės iš trijų dalių: Religinės, kuriai vadovaus Tėvas Viktoras Gidžiūnas, Bridgeville's Pranciškonų viršininkas; Pittsburgh'o Jaunimo valandė- lės, kurią užpildys Lietuvos Vyčiai ir Žinių, Tautinės Lietuviškos Muzikos bei skelbimų.

Ši nauja radio valanda vadinsis "Lietuvių Žinių valanda", "Lithuanian News Hour", tačiau ji turės skirtingą nuo šioje apylinkėje tuo pačiu vardu einančio laikraščio administraciją, nors ji su juo bendradarbiaus, kaip ji žada bendradar- biauti su visomis lietuvių organizacijomis ir asmenimis.

Maloniai kviečiame visus Pittsburgh'o ir kitų Vakarinės Pensylvanijos miestelių lietuvius, kas sekmadienį 1:45 val. po piet, atidaryti savo radijo apa- ratus ir paklausti mūsų programos iš WMCK stoties, ant jūsų Dial 1360.

Lietuvių Žinių Radio Steigėjai

AR JAU SURADAI VIENĄ NAUJĄ PRENUMERATORIŲ? SKUBĖK!

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

ALFA SUŠINSKAS

PER PELENUS Į PRISIKĖLIMĄ

(Velykoms artėjant)

1. ŽMOGUS BE SAVĖS

Yra žmonių, kurie gyvena tik dienos rūpesčiais ir pasaulio džiaugsmiais; yra daug žmonių, kuriems vidinis gyvenimas nerūpi, kurie savo charakterio ir savo sielos reikalus laiko nesvarbiais, net nereikalingais dalykais. Šitokie žmonės, sakytume, yra be savęs: jie savęs nepažįsta, jie nesugeba susimąstyti ties savimi; artimo meilė jiems yra svetima; jie nemoka atleisti kitam ir nestengia gailėtis už savo kaltės. Žmonės be savęs visus mato ir apie visus sprendžia teisdam, bet jie nemato savęs — jie patys sau yra tolimi ir nežinomi. Neteisėtai ir pikta turto gėdimas, perdėtas savo asmens garbės siekimas yra juos apakinaš. Žmonės be savęs yra ir Dievui tolimi: jiems Dievas yra svetimas ir nepažįstamas.

Šitokių žmonių yra nevien tarp nekrikščionių: šitokių yra daug ir tarp tų, kurie save krikščionimis vadina. Šitokie žmonės patys sau uždaro save, patys save atima iš savęs.

Bet nemaža yra ir tokių žmonių, kurie stengiasi kitame žmogui sunaikinti tikrąjį žmogų: atimti iš jo vidinę laisvę, savarankišką jo galvojimą.

Šitokios rūšies žmonės siekia kitą žmogų pavergti. Juk vergija tėra laisvojo, galvojančiojo žmogaus žmoguje pavergimas — sunaikinimas.

Bet kurios rūšies diktatoriai su savo diktatūromis visomis priemonėmis siekia žmoguje sunaikinti žmogų. Diktatoriams žmogus jau nebe laisvas, protaujantis Dievo kūrinys, bet tik dirbanti, be savo valios ir be savo proto mašina, kurią pagal reikalą galima iš vietos į vietą perkelti, kurią galima bet kada panorėjus sustabdyti ir vėl į darbą paleisti...

Dėl to Hitleris su savo nacionalsocializmu ir Stalinas su savo komunizmu pavergė žmogų, jį nužmogindami ir iš jo jį patį atimdami.

Bet žmogus be savęs nebėra tikrąja prasme žmogus: jis tėra žmogaus pavidalas, žmogaus forma. Šitoks žmogus jau yra žmogaus tragedija.

2. PELENŲ GYVYBĖ

Katalikų Bažnyčia metus yra suskirsčius labai gražiais ir reikšmingais laikotarpiais. Paimkim kad ir Gavėnią. Septynios savaitės prieš Velykas, vadinamoji Gavėnia, yra puikiausia proga žmogui nevien tinkamai pasirušti didžioiems Velykų šventėms sutikti. Gavėnios laikotarpis taip pat yra ir geriausias metas žmogui pažinti save.

Katalikų Bažnyčia Gavėnią pradeda Pelenų diena: ant galvų pabarstoma truputis pelenų.

Kaikas šią Pelenų dieną norėtų suprasti kaip liūdesio ir sunykimo išraišką. Toks supratimas yra klaidingas ir nekrikščioniškas. Pelenų dienos simbolika yra naujo gyvenimo ir naujos dvasinės gyvybės priminimas.

— Žmogau, tavo kūnas ir žemiškasis džiaugsmas nėra amžinas. Viskas, kas yra žemiška, pasikeičia ir sunyksta. Bet tu, žmogau, esi vien kūnas ir medžiaga. Tu esi dvasia, kuri nesunyksta ir pelenais neavirsta. Tu esi amžinas; tau skirtas gyvenimas, kuris truks net begalybėje. Tavo kūnui ir viskam pavirtus menkais pelenais; tu gyvensi per amžius.

Vadinasi, Pelenų diena su savo pelenų simbolika iškelia žmogaus dvasios amžinumą. Kitais žodžiais tariant, Pelenų diena išreiškia žmogaus dvasios, jo sielos, kilnumą, didybę ir žemiškų dalykų praeinamumą. Dėl to Pelenų diena nėra žmogaus sunykimo ženklas: ji yra tikrosios žmogaus gyvybės priminimas!

Jei, iš vienos pusės, Pelenų diena savo pelenais primena žmogaus amžiną gyvenimą po mirties, tai, iš antros pusės, ši Pelenų diena čia žemėje reiškia žmogaus dvasios pranašumą prieš kūną, prieš medžiagą, prieš visa, kas čia žemėje laikoma vietoj Dievo.

Betgi svarbiausia, — Pelenų diena gražina žmogų į save: žmogus susimąsto ir į save pažvelgia atviromis akimis. Be žmogaus susimąstymo nėra grįžimo į tikrąjį kelią: nesugebas ir nenorėjus susimąstyti žmogus nesulauks nė savo Priskėlimo.

3. "JEI NEDARYSIT ATGAILOS, VISI PRAŽŪSIT"

(LUK. 13, 5)

Šie šventieji ir didieji Viešpaties žodžiai apima ne tik žmogaus išganymą po mirties, bet ir jo laimę jau čia žemėje.

Kiekvienas žmogus vienaip ar kitaip unsikalsta, nu-

Nauja Bažnyčios pažiba

Vatikanas. — Kovo mėn. 5 d. Šv. Tėvas Pijus XII paskelbė Palaimintuoju Garbingąjį Dievo Tarną Domininką Savio. Naujai išskelbtas i Altorių garbė yra gimęs 1842 metais Šiaurinėje Italijoje neturtingo kalvio šeimoje. Jo gimtuosiuose namuose viešpatavo gyva krikščioniška dvasia ir mąžasis Domininkas, vos sulaukęs penkerių metų, buvo išmokytas tarnauti Šv. Mišiose. Čia jis parodė nepaprastą uolumo. Anksti ryta, atidarydamas dievnamį, zakristijonas dažnai jį jau rasdavo bėklūpantį prie dievnamio durų. Pradėjęs lankyti mokyklą, pasižymėjo anksti su brendusiu protu ir ypač savo amžiaus draugus praškančiu rimtumu, mandagumu ir visišku tyrumu. Būdamas septynių metų, priėmė pirmąją Šv. Komuniją. Ta proga pasižadėjo Jėzui visiškai atspalaiduoti nuo pasaulio dalykų ir visų valios pajėgumu siekti šventumo. Pasi- ryžo geriau mirti, negu nusidėti. Kaip jis užsibrėžto savo tikslo siekė, puikiai pavaižduoja trumputis pavyzdėlis. Kartą jo mokslo draugai iškretė kažkokią nemažą šunybę ir visą bėdą suvertė ant Domininko. Mokytojas nenorėjo tikėti, bet kadangi apskūstasis nesiteisino, tai buvo nubautas per visą pamoką klupoti kampe. Tik už kiek laiko paaiškėjo teisybė ir vaikas buvo paklaustas, dėl ko jis taip pasielgęs, buvo gautas atsakymas: "Jei būčiau korbėjus, jūs man draugus būtumėte žiauriau nubaudę, negu mane". 1854 metais Domininkas Savio šv. kun. Jono Bosco buvo priimtas į saleziečių mokyk-

lašinti nėra imanoma. Ant- la Torine. Čia per trejus metus gyveno šventojo auklėtojo vadovybėje. Šventieji greit pažįsta šventuosius. Šv. kun. Bosco matė savo auklėtinio širdies tyrumą ir jo ryžtingumą. Viena proga jis Domininkui pasakė: Tavyje yra labai geros medžiagos". Vaikas vikriai atkirto: "Aš esu medžiaga, o jūs — siuvėjas. Paimkite mane ir pasiūkite gražų rūbą Viešpačiui". 1856 metais Domininkas Savio sunkiai suser- gė ir 1857 metais, teturėda- mas vos 14 metų ir 11 mėne- sių amžiaus, miršta. Mirtį jis sutinka ne kaip bauriai išsišiepusia giltinę su barš- kančiais šonkauliais ir su riestu daigimi rankose, bet kaip žavingą angelą, kuris atėjo jo palydėti į Rojų. Su mirtimi prasidėjo jo tikrasis gyvenimas ir garbė. Domi- ninką pažinusieji, tuoj pra- dėjo jį melstis ir jo užtari- mų patirdavo nepaprastų malonių. Pirmąją jo bio- grafiją parašė pats šv. kun. Bosco. 1933 metais popie- žius Pijus XI viešai pripaži- no jo dorybių heroikiškumą. Pereitais metais Jo Šventen- ybė Pijus XII patvirtino du Domininko Savio užtarymu įvykusius stebuklus. Vienas iš gavusiųjų stebūklą, Alba- no Sabatino, sekmadienį da- lyvavo beatifikacijos iškil- mės. Jis 1927 metais, dar būdamas vaikas, buvo susir- gęs aštria džioga. Gydyto- jai pareiškė, kad jau nėra jokios vilties paveikti. Li- gonio motina, staigiai melder- si ir Domininką Savio, ir li- gonis staiga visiškai pasvei- ko. Gydytojai pareiškė, kad išgijimo natūraliu būdu iš- rajį stebūklą patyrė Maria

sideda, nes jis yra Adomo palikuonis, nes jame sruvena adomiškasis, maištingasis kraujas...

Tačiau žmogus, norėdamas būti tikroju žmogumi ir tikroju krikščionimi, savo nusikaltimą bei klaidą, savo nuodėmę, turi atitaisyti.

Čia ir iškyla atgailos reikalas. O kas gi yra atgaila? Ji yra žmogaus pakilimas iš kreivojo, neteisingojo kelio ir savo klaidos atitaisymas geru darbu Viešpačiui ir savo artimui.

Atgaila nėra žmogaus pasizeminimas; ji nėra nusi- žmoginimas. Priešingai: atgaila yra artėjimas į pilnesnį ir šventesnį žmogų.

Tik per atgailą žmogus sugebą sugrįžti į save; tik per atgailą žmogus vėl pažįsta save, ir tuo pačiu jis vėl suranda save ir savo Viešpatį, Kurį buvo palikęs ir nuo Kurio buvo per savo kaltę nusigręžęs.

Atgailaudamas žmogus supranta Pelenų dienos reikš- mę savo gyvenimui. Per atgailą sunyksta visa, kas žmo- gų kaip žmogų ir kaip krikščionį pažemina; atgaila sude- gina purvnuosius dvasios vystyklus, kuriais žmogaus siela, jo širdis ir net jo protas buvo suvystyti; atgaila per- degina raiščius, kuriais žmogus buvo nekartą priištias prie žemės; atgaila pelenais paverčia stabus, kuriuos už- simiršęs žmogus buvo pradėjęs garbinti vietoj tikrojo Vieš- paties, savo Kūrėjo ir Išgelbėtojo.

Atgaila yra pasaulio atnaujintoja ir išlaisvintoja. Juk didžiausias žmogaus nustumimas pasireiškia ne tiek tuo, kad žmogus nusideda, kiek tuo, kad žmogus ima pa- čia nuodėmę garbinti vietoj dorybės, vietoj Dievo.

Nuodėmė griaua žmogaus ir pasaulio laimę; atgaila šią laimę vėl atstato.

Ko trūksta nevienam šių laikų žmogui? Atgailos, atgailautojo dvasios, savo kaltės pasmerkimo jam trūksta! Viešpaties žodžiai apie pražuvimą tų, kurie neatgai- lauja, yra nesugriaunamo teisingumo žodžiai.

Neatgailaudamas žmogus žus nevien amžinybėje; jis jau ir čia žemėje žūsta pats ir kitus pražudo.

Atgaila veda žmogų į Priskėlimą. Negali džiaugtis Priskėlimo džiaugsmu fas, kas pirma per savo atgailą nėra priskėlęs, kas per atgailą nėra savyje sudeginęs se- nojo, nuodėmingojo žmogaus drabužio, kas per atgailą dar nėra sugrįžęs į save. O žmogus be savęs nepriklauso Dievui; žmogus be savęs yra tuo pačiu ir be Dievo ir be Jo malonės.

SPAUSDINTO ŽODŽIO FRONTE

NAUJAS LEIDINYS JAUNIMUI

PIRMAJĄ AMERIKINĖS "ATEITIES" NR. SUTINKANT

Ateitis — ateitininkų žurnalas, Nr. 1(13). Redaguoja: Kazys Ambrozaitis, Aldona Baužinskaitė, Antanas Sabaliauskas. Afsnk. red. Zigmantas Kungys. Leidžia PMAŠ. Kaina metams \$3.00. Žurnalas dydis 24 pusl.

Iš tikrųjų, "Ateitis" nėra naujas žurnalas. Kitą mėną jis švęs 40-sias savo sukaktuves. 1911 m. pradėjusi eiti kaip A. Jakšto — Dambrausko redaguojamos "Draugijos" priedas, vėliau virtusi atskiru jaunimo žurnalu, "Ateitis" Nepriklausomaj Lietuvoj ir tremtyje buvo vienas iš įdomiausių ir geriausių jaunimo žurnalų. Tremties gyvenimui irstant, "Ateitis" tačiau nemirė, bet persikėlusi į Ameriką vėl įanko lietuviškąjį jaunimą. Tik amerikine prasme "Ateitis" Amerikoje yra naujas žurnalas. Pirmojo numerio sulaukus, pravartu dirstelėti į jos vidų.

Pažįstant nepriklausomos Lietuvos ir tremties "Ateitį", nesunku suprasti, jog amerikinė "Ateitis" žengia tuo pačiu Dievo ir Tėvynės meilės keliu. Tai džiugina kiekvieną jos buvusį ir esantį skaitytoją. Kiekvienas žino, kokios šiuo metu yra mūsų periodinės spaudos sąlygos. Tačiau pirmasis "Ateities" numeris ta prasme yra tikra staigmena.

Visų pirmiausia, pirmasis žasiuvinis yra turiningas ir tikrai pritaikytas jaunimo psichologijai. Čia randame puikius St. Barzduko, J. K-kos, Jono Rimašausko, Z. Jonynienės ir kt. straipsnius. Dailiąją literatūrą atstovau-

ja Henrikas Nagys, Aloyzas Baronas, A. Baužinskaitė. Žurnalą ypatingai gyvina įvairūs skyriai, kurių yra net keli. Pirmoj vietoj reikia paminėti L. Dambriūno ve-

damą "Mūsų gimtosios kai- bos" skyrį, kuris, nesant kalbos vadovėlių, turėti būti pirmasis jų pavaduotojas. Gražia vinjetę papuoštas mergaičių skyrius nagrinėja specifinius mergaičių klau-

simus. "Mūsų jauniesiems" skyrelyje jaunesnieji ras sau įdomių pasiskaitymų ir kt. Pagaliau "Kreivos šypse-

nos", "Ivykiai, darbai, žmo- nės" ir "Mes plačiame pa- saulyje"... galima rasti puikių žinių, juoko ir t.t. Sios kelios eilutės, žinoma, ne-

pretenduoja į recenziją, (pa- galiau tai tik pirmas nume- ri), tačiau baigiant turinio apžvalgę, tenka pastebėti, jog kai kurie dalykai yra jau truputį pasenę ir nusibodę.

Ir korektūros klaidas reikėtų rūpestingiau išrankioti. La- biausiai, žinoma, džiugina graži taisyklinga lietuvių kalba.

Baigiant negalima užmirš- ti apie žurnalo išorinę pusę, kuri yra tikrai puošni. Dra- siai galima tvirtinti, jog tai vienas iš puošniausių mūsų periodinių leidinių. Žurna-

lo puslapius dabina dešimt vertingų iliustracijų, ir še- šios prityrusių rankų ga- mintos vinjetės. Tačiau po- pierius galėtų būti storesnis. Akis truputį režia, kai pro- šalia klišės esančias tuščias vietas matyti kita klišė arba tekstas, antroj pusėj. Pragma- vingia vinjetė ir Augsburgio lietuvių kryžiaus nuotrauka puošia skoningai sukomp- nuotą titulinį puslapį.

Tenka nuoširdžiai pasi- džiaugti tokiu puikiu leidi- niu ir pacituoti pačios "Atei- ties" žodžius jaunimui: "Ji rems ir ugdyš sąmoningą, aukos darbais pagrįsta lietu- viškumą. Ji auklės jus ger- rais, nuosekliais katalikais, kurie savo žmogiškąją vertę labiausiai iškelia, gyvendami pagal Kristaus skelbiamą mintį".

A. Erdvilas

Kanauninko Končiaus pagerbtuvės įvyks balandžio 2 d.

New York. — Čia yra su- sidaręs 40 asmenų komitetas kanauninkui Dr. Juozui B. Končiui pagerbti, minint jo visuomeninio, mokslinio ir labdaros darbo Amerikoje 25 metų sukaktį ir atžymint jo pakėlimą į Kanauninkus.

Komitetas balandžio 2 d., Verbų sekmadienį, Henry Hudson viešbutyje, New Yorke, ruošia pagerbimo ban- ketą. Vietas galima užsi- sakyti iki kovo 25 d., prane- šant komiteto pirmininkui J. B. Laučkai, 149 Madison Ave., New York, N. Y.

Bankietė bus įžymių sve- čių, kurių tarpe lietuviams labai draugiškų amerikie- čių. Bankieto viešnia dai- nininkė bus Lietuvos operos artistė Antanina Dambraus- kaitė.

Waterburyje kovo 8 d.

Per emigraciją Bremen

— Grohn stovyklą Vokietijoje 1949 m. būvy 124 laivais ir 6 lėktuvais į JAV atvyko 16.100 lietuvių tremtinių.

Balandžio mėn. iš Vokietijos išplauk septyni laivai su 894 įvairių tautybių tremtiniais.

Buvęs "XX amžiaus" re- daktorius A. Pauliukas, ku- ris dėl džiuvos iš Amerikos buvo grąžintas Europon, po gydymosi sanatorijoje rastas sveiku ir vėl pradėjo rūpintis išvykimu į Ameriką.

Muencheno lietuvių tremtinių kapelionas kun. Paransevičius, kuris 3 su- puse metų išbuvo koncentracijos stovyklose, susirgo džio- va ir išvyko gydytis sanato- rijoje.

Rašytojas J. Kruminas, dėl sveikatos negalįs emi- gruoti, rašo dvių dalių roma- ną. Pirmoji dalis — "Šeš- tasis medis", antroji — "Si- dabrinis lietus".

Netrukus Bostone išei- na iš spaudos tremtiniais gerai pažįstamo humoristo Antano Gustaičio redaguo- jamas humoro ir satyras lai- kraštis "Ožio ragas". Arti- mai jame bendradarbiaus ir rašytojas feljetonistas Pul- gis Andriusis.

Waterburyje kovo 8 d.

Kanauninkas prof. Juozas B. Končius

JO 25 METŲ VISUOMENINIO DARBO AMERIKOJE SUKAKTUVIŲ PROGA

Kanauninkas prof. Juozas B. Končius, Juozo ir Antaninos (Stankevičiūtės) Končių sūnus, gimė 1891 m. gegužės 23 d. Antininkų vienkiamyje Stulgijų parapijoje, Tauragės apskrityje. Pradžios mokslo baigė Lietuvoje, o gimnaziją lankė Rusijoje, Petrograde. Kunigū Seminariją baigė Lietuvoje, Kaune, ir 1917 m., sausio 6 d. išventintas kunigu.

Pirmaisiais kunigystės metais (1917) vokiečių okupuotose Šiauliu ir Kuršėnų apylinkėse organizavo mokytojų kursus ir mokyklas kaimuose bei dvaruose, bendradarbiauvo Vilniuje leidžiamam dienraštyje "Viltis". Vokiečių okupacinės valdžios persekiojimas už šią veiklą ir vengdamas suėmimo, tu pačių metų pabaigoje pats išvyko į Vokietiją karo belaisvių kapelionu, kur išbuvo iki pirmojo pasaulinio karo galio. Grįžęs į Lietuvą, buvo Lietuvos vyriausybės pakviestas vykti į Berlyną rūpintis gražinimu lietuvių, buvusių karo belaisvių. Nuvykęs į Vokietiją, ten iš pačių karo belaisvių sudarė savo veikimo personalą. Iki 1919 m. spalio mėn. į Lietuvą grąžino apie 30,000 lietuvių ir suregistravo apie 5,000 mirusių Vokietijoje lietuvių.

1919 m. lapkričio mėn. paskirtas aukštesniųjų mokyklų kapelionu Liepojuje, tačiau dėl bermontininkų invazijos iš ten turėjo pasitraukti ir 1920 m. sausio mėn. buvo paskirtas kapelionu Šiauliuose.

Karo sunaikintame Šiauliu mieste moksleiviams šelpti įsteigė draugiją "Viltis", kuriai pats paruošė įstatus. Šios draugijos dėka šimtai lietuvių moksleivių nemokamai gaudavo maisto, moks-

lo priemonių ir pan. Įsteigė du bendrabučius, dvi knygyrų ir rašomosios medžiagos krautuves ir knygyrų leidyklą, kurių pelnas eidavo moksleivių šalpai.

1921 m. spalio mėn. Lietuvos vyriausybė delegavo jį vykti į Sovietų Rusiją, kaip specialų diplomatinį įgaliojimą sutvarkyti gražinimą Tėvynėn pabėgusių ir iš tremtų karo metu civilinių žmonių reikalus. Šiais reikalais Leningrade ir Maskvoje užtruko apie tris mėnesius laiko ir, baigęs ten darbą, grįžo Lietuvoje senoms pareigoms Šiauliuose.

1923 m. rugpjūčio mėn. "Viltis" draugijos buvo deleguotas į Jungtines Amerikos Valstybes mergaičių bendrabučiu aukų parinkti, taip pat atstovauti Lietuvos Katalikų Centrą. Misija pasisekė puikiai: surinkta \$10,000.00, už kuriuos Šiauliuose buvo pastatyti gražūs namai mokytojams ruošti. Nors ši misija turėjo užtrukti apie 3-4 mėnesius, bet norėdamas giliau pažinti Amerikos Švietimo sistemą ir išmolti anglių kalbą, įstojo į Katalikų Universitetą Washingtone. Po trijų metų, baigęs šiam universitete studijas, paskirtas šio universiteto prefektu ir kviečiamas pasilikti universitete skaityti istorijos paskaitas. Be to, būdamas Amerikoje, mokėsi pedagogikos Columbia Universitete, New Yorke.

Pakartotinai vyskupo J. M. McDevitt kviečiamas atsiskaiti šio universiteto prefektu pareigų ir 1927 metais birželio mėn. pradžioje užima Šv. Kryžiaus parapijos, Mt. Carmel, Pa. klebono vietą, kur lietuvių kunigo nebuvo, išsiderėdamas, kad paklebonavęs kurį laiką, vėl galės

grįžti į mokslo darbą, tačiau užėjus tuomet Amerikoje ekonominė depresija sutrukdė šį sumanymą, nes negalima buvo lengva širdimi palikti savo parapijiečių ir mokyklų vaikučių be tinkamos globos. Didelėmis pastangomis jam pavyko išrūpinti mokyklų vaikučiams ne tik

Su nuoširdžia visų parapijiečių kooperacija išmokėjo parapijos skolos \$60,000.00, pataisė bažnyčią ir mokyklą, perdirbo kleboniją, seselių namus ir įsigijo naujas kabinas. Tam tikslui išleista per \$60,000.00. Mt. Carmelio parapijoje kun. Končius išbuvo nuo 1927 m. birželio

VINCAS JONIKAS

ATSISVEIKINIMAS

Užu lango naktis kaip ne žemės, —
Kiek žiedų, tiek žvaigždžių ant kaštanų,
Tik šešėliai viršūnėmis remias
Juodu kryžium širdin partizano.

Ko verki? Ar baugu, kad išeisiu
Ir negrišiu, kaip daugel išėjė?
Bet žydėti parnešime teisę, —
Nedulkės tau keleliai viešieji.

O žiedais pakvėpuot kas nenorė?
Ir manęs to be reikalo klausė —
Gaila, kitas tave pas altorių
Nusives, ir sapnams susiglausit.

Kitos lūpos nušluostys blakstienas,
Neseniai dar bučiuotąsias mano,
Kai berželis naktė vieną vienas
Klaups prie kapo apvertkt partizano.

1941. V. 25.

nemokamas mokslo priemonės, bet ir maista. Kadangi Mt. Carmelio mokykla šias privilegijas buvo įgijusi viena iš pirmųjų ir kadangi gerai tvarkė mokyklos reikalus, ji buvo pripažinta pavyzdinčiausia visoje Pensilvanijos valstybėje. Šia proga praverčiau priminti, kad šio mokykla buvo pirmoji vadovaujama lietuvių seselių kazimieriečių.

Per 18 klebonavimo metų Mt. Carmelyje labai daug padarė parapijai sustiprinti ir išauginti; per tą laiką suorganizavo 4 jaunimo organizacijas ir dvi suaugusiems.

mėn. iki 1945 m. spalio mėn. Tame laikotarpyje padarė labai daug gero ne tik lietuviams ir parapijai, bet taip pat pačiam miesteliui, kur buvo labai plačiai žinomas, kaip nenulstamas vėkėjas, nusikraustųjų užtarėjas ir vištomenės reikalių rėmėjas.

Jis buvo plačiai žinomas ir už Mt. Carmelio miesto ribų. Bendrai, jam labai rūpėjo bendri lietuvių ir Katalikų Bažnyčios reikalai. Dėl to, Amerikos vyskupo įgaliojimas važinėjo tyrinėti Rytų Europos valstybių santykius su Katalikų Bažnyčia.

Per paskutinius 10 metų

Mt. Carmelyje buvo du žymūs jubiliejai: Parapijos aukštesnysis kun. Končiaus 25 metų kunigavimo sukaktuvės. Abu jubiliejai pažymėti labai iškilmingai, dalyvaujant aukštesnioms Bažnyčios ir plačiosios visuomenės atstovams, tarp jų vysk. J. Leech ir Katalikų Universiteto Washingtono rektorius vysk. J. Corrigan.

Jam išvykstant iš Mt. Carmel, Pa. Šv. Kryžiaus parapija organizaciniu atžvilgiu buvo sutvarkyta labai patvirdingai ir gražiai.

Pačiame mokslo darbo įkarštyje 1925 metais Katalikų Universitete Washingtono kan. Juozas B. Končius pradėjo reikštis Amerikos lietuvių visuomeniniame gyvenime. Tais metais jis parašė mokslinę knygą: "Švietimas Lietuvoje" (1795 — 1915). Nors knyga buvo parašyta anglų kalba, ji buvo išspausdinta tik lietuviškai savitraštyje "Garsas". Už šį veikalą jam buvo suteiktas Pedagogikos Magistro laipsnis. Tais pačiais metais jis pradėjo daug daugiau susidomėti Amerikos lietuvių visuomeniniu gyvenimu, ir pats aktingai į jį įsikinkė. Tais metais jo išleista R. K. Bažnyčios Istorija — vadovėlis vidurinėms mokykloms. Išėjo dvi laidos. 1926 m. išleista patobulinta III laida maldaknygės "Maldų Rinkinėlis", atspausdinta ir išplatinta Amerikoje. Pirmosios dvi laidos buvo atspausdintos Lietuvoje 1920 ir 1922 metais.

1927 m. anglų kalba parašė knygą: "Russian Attitude Toward Union with Rome" (dvi laidos). Už šį veikalą jam suteiktas Washingtono Universiteto Teologijos Doktoro laipsnis. 1928 m. parašė patobulintą 9-ąją laidą pradžios mokyklai vadovėli: "Katekizmas". Pirmosios 8 laidos išspausdintos Lietuvoje, pradėdant 1917 m., jo pirmaisiais kunigavimo me-

tais. 1930 m. parašytas ir išleistas "Pamaldų Vadovėlis", pritaikintas bendram giedojimui lietuvių bažnyčiose. 1931 m. parašytas ir išleistas "Sodaliečių Vadovėlis", skirtas Amerikos lietuvių bendrai maldai. 1932 m. suredaguota ir išleista "Seserų Kazimieriečių Kongregacijos Istorija". 1933-35 paruoštas anglų kalba istorinis veikalas apie Vytautą Didįjį (nespausdintas). 1942 m., esant jam reikalingai komisijos pirmininku, išleistas stambus veikalas: "Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai". Be savo tiesioginio darbo, rūpesčių ir rašymo, jis dar bendradarbiauvo šiuose laikraščiuose ir žurnaluose: America, Commonwealth, N.C.W.C. News Service, Educational Review, Draugas, Darbininkas, Garsas ir kituose.

Šalia visų tų darbų jis vis dar rado laiko ir energijos labdaros ir kitiems reika-

lams: nuo 1934 m. iki 1942 m. buvo "Motinėlis" draugijos pirmininkas; 1940-44 — Kunigų Vienybės Šalpos Komisijos pirmininkas, o nuo 1944 m. iki šiol — Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas. Per tuos 25 metus buvo šių organizacijų narys: Amerikos R. K. Susivienijimo, Kunigų Vienybės, Amerikos R. K. Istorikų Draugijos, C. A. R. E. (vienas steigėjų ir direktorius nuo 1945 m. iki šiol), American Academy of Political and Social Science, American Catholic International Peace Ass'n, Catholic Educational Society, Catholic University of America Alumni Association. Nuo 1949 m. akademių metų pradžios profesoriauja Fordham Universitete, kur tarp kitko turėjo keliolika paskaitų apie komunizmą.

Toks tad yra kan. prof. Juozo B. Končiaus kelias: jis pilnas darbo ir pasiaukojimo.

AMERIKOS LIETUVIAI RUOŠIASI VYKTI Į ROMĄ

Šventasis Tėvas Popiežius Pijus XII savo maldoje Šventiesiems Metams pareiškė: "Tėbūna Šventieji Metai visiems apsplovimo ir šventinimo, vidaus gyvenimo ir atsilyginimo metai, didelio atsivertimo ir dovanojimo".

Kunigų Vienybės ruošiamą ekskursiją duoda lietuviams gražią progą atlikti kelionę į Romą ir Europos šventoves — Fatimą ir Liurdą. Ekskursijos planai jau nustatyti ir pradėdama registracijos vėjus. Brošiūrėlės — lapeliai su visomis informacijomis jau prisiusti parapijoms ir lietuvių laikraščiams.

Prašome visus besidomintus lietuvius pasiimti brošiūrėlę prie bažnyčios durų, klebonijoje arba lietuvių laikraščių administracijose ir

plačiau susipažinti su Amerikos lietuvių tautinės ekskursijos planais.

Norintieji šioje kelionėje dalyvauti turi kuo anksčiau užsiregistruoti vietas. Didžiuma keliautojų vyks lėktuvu. Kurie pageidauja laivu, mažam skaičiui bus galima užsakyti vietas, jei greitai laiku tai praneš. Keliaujantieji laivu savaitę anksčiau išplauks ir sutiks lėktuvu keliaujančius lietuvių maldininkus Fatimoje, ir tuomet kartu visi aplankys šventoves ir Romą.

UŽDARO TEOLOGIJOS FAKULTETUS

Praga. — Associated Press iš Pragos praneša, kad dviejose seniausiose Čekoslovakijos universitetuose bus uždaryti Teologijos fakultetai.

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai
Spaudos Fondo premijuotas veikalas

Lukošiūnas, išgėres antrą sigasiu tavęs. Kaip aš tavęs kartą, trenkė stiklinę iš visų bijau, tai ot, pirmai prajėgų už aslą, jog ji mažomis skeveldromis pabiro į visas šalis.

Vaikai, kaip žvirblių būrys, metėsi išgąsdinti į šalį, kaipurie net spruko per duris.

— Eik, eik namo, išsimiegok, kad jau pasigėrei, — įsikio Misiulis. — Neišdykauk čia man, o ne — kaip bematai, ožio ragan suriesiu.

— A, žydbernis! — pasinėjūrėjo į jį girtomis akimis Petras, nes išgertas alus, susimaišęs su kluone išgerta degtine, emė smarkiai mušti jam į galvą. — Ir tu čia atsiradai?..

Nors už akių Misiulį žmonės dažnai taip pravardžiavo, bet akysna jo iki šiol niekas dar nebuvo drisęs taip padarinti.

— Ak tu, paršo koja! — riktelėjo jis įsižeidęs. — Tuoj jau man nešdinkis iš čia!

— Ak, nusigandau! — sušuko bernas ir garsiai nusikvatojo. — Manai, kad tu seniūnas, tai aš imsiu ir nu-

visais siūlais, ir pats jis nušlijo net į pirkios galą ir parvirto po lentyną, ant sukrautų ten su viralais ir kepsniais puodų.

Vaikai suriko, suklykė. Vieni, rėkdami, spruko per duris, kiti atsідūrė po lovomis, ant lovų...

Nespėjo Misiulis pasikelti, kai jį vėl puolė su kumščiais Lukošiūnas.

— Tu kautis panorai? Aš tave pamokysiu, kaip reikia kautis...

— Bet Misiulio irgi būta drąsaus ir stipraus vyro. Jis nenusigando muštynių. Jis dabar griebė viena ranka Lukošiūną už krūtų, kitos rankos kumščiu tokį smūgį iškirto bernui panosėn, jog tam iš burnos ir nosies papliuto kraujas.

— Vyras, padėkite man! — šaukė Misiulis. — Mes jį tuoj surišim ir nuvaysim pas uriadininką...

— Bet vyras, lyg stabo ištikti, sėdėjo ir nei vienas nepasijudino.

Vadžiojosi dabar, už krūtų susiėmė, po pirkia, kaip du žasnai, vienas antrą pešiodami. Pagaliau Lukošiūnas, atstūmes smerkia seniūną į sieną, pagriebė alaus butelį ir užsimojo tvokti jam į galvą.

Vaikai suriko nesavais bal-

sais, ir vyrai šoko gelbėti. Pirmas pašoko Gugis ir su laikė Petrą už rankos.

— A, tai tu, raganiau... — pažvelgė į jį Petras ir vienu matu nurimo.

— Užteks, Petrai! — subarė jį skerdžius. — Padūkai, ir — užteks...

Lukošiūnas numetė butelį į pasuolę, pataisė ant galvos kepurę ir nusigrįžo į duris.

Praeidamas nuvertė tyčia nuo suolelio prie durų puodą su garuojančiu dar viralu.

Puodas sudužo, kruopos pasiliejo ant grindų, mėsos gabalai iššimetė į visas šalis.

Kukių giminaite, senmergė Morta Naujelytė, imirtusi dėi negailestingai sunaikinti jos darbo, pagriebė šluotą ir kuktelėjo bernui per nugarą.

Tasai atsigrėžė, pagrasino jai kumščiu ir išsinešdino kieman. Praeidamas pro langą išdaužė dar stiklus.

Sujudo dabar ir kiti vyrai, išsiskubino į kiema "pamokyti Lukošiūną". Ir bernų ten jau atsirado, atskubėjusių iš Žlabio pirkios, kai tik sužinojo iš atbėgusių vaikų, kad Kukio pirkioj muštynės.

Jie visi nedviprasmiškai laužė iš tvoros kuolo storumo buvo nusiteikę Petro atžvilgiu, ypač Misiulio vyresnieji sūnūs, bet Lukošiūnas išsi-

straiga.

— Eik čion kuris, arčiau... — susilaukė Petras vidurgatvėj ir atsigrėžęs pagrasino straigu.

Vyrai nelinkę buvo kautis, bernai nebuvo dar įkaušę ir todėl jį muštynes neskubėjo. Lukošiūnas pastovėjo, palūkėjo, dar kartą pagrasino Kukio kieme susirinkusiems, nusigrėžė ir, iš tolo priešaky ir užpakaly vaikų būrio lydymas, nužingsniavo gatve.

— Ejo negalvodamas, kur eina, kol atsідūrė ties Jankelio kiemu. Žydas stovėjo pas varšelius ir klausinėjo vaikų, kas tokio atsitiko.

Petras priėjo prie vartelio, nugąsdindamas Jankelį savo išvaizda: saračkinė pusiau perplėšta, viena rankovė vos laikėsi, kitos visai nebuvo, veidas apkrūvintas, krauju apšlakstyta ir visa atlapa krūtine.

— Jankeli, turi degtinės? Duok, kiek turi...

— U, iš kur pas mane susiras šiandien degtinė? — nusigando žydas. — Kiek turėjau, vestuviniškai paėmė jau, — traukiasi Jankelis nuo vartelio.

— Tu man nekalkbėk, žinai, kad turi. Visus peisus nurausiu, — grasina Lukošiūnas ir stengiasi atkelti vartelius.

Jankelis, gero nelaukdamas, spruko į pirkia ir duris iš vidaus užsisovė. Petras pamėgino jas išlaužti, bet nepajėgė.

— Tu nuo manęs vistiek nepasislėpsi! šaukė dabar girtu balsu. — Geriau atidaryk duris, jei gyvas išlikti nori.

Iš pirkios niekas neatsiliepė. Lukošiūnas drožė kumščiu kartą, kitą, trečią ir rėmus. Iš rėmų pabiro stiklai, pirkioje suklyko žydo vaikai.

Gatvėje rinkosi vis didesnė žmonių minia, bet užstoti žydo niekas nedrįso.

— Tai pasilakė, — pasigirdo moteriškas minioje balsas. — Tikras tėvulis!...

Tėvą dar gerai, ypač senesnieji, prisiminė. Neužmiršo dar ir jo girtų darbelių.

Nežinia, kuo viskas būtų pasibaigė, jei nebūtų atsiskubinusi sena Lukošiūnienė, Petro motina.

— Ką dabar čia, vaikel, išdarinėji? Kam skriaudi nekaltus žmones?..

Pamačiusi jį sukruvintą, apdraskyta, suplojo senė rankomis ir pravirko.

— Kas dabar tave sukruvino, sūneli?..

Petras, motinai čia atsiradus, išsyk atsileido, nurimo ir davėsi, kaip mažas vai-

kas, vesti jai namo.

Tik praeidamas šalia Kukio kiemo sustojo ir pagrasino kumščiu.

— Einam, einam, vaikel, — ragino jį motina. — Užteks jau. Ryt negalėsim į žmones akių pakelti...

Kai, porai valandų pralinkus, Gugis apsilankė pas Lukošiūnus, Petras, jau nupratstas, švariais marškiniiais apvilktas, kriokė lovoje. Senė Lukošiūnienė sėdėjo šalia sūnaus, poteriovo ir darė švenčiausiai Pivačiūnų Mergelėi dėl to apžadus.

— Na, nuraminai jau sūnų? — paklausė skerdžius. — Tikras tėvulis! Ir tavęs bijo, kaip tėvas bijodavo.

Senutė nieko neatsakė, tik sunkiai atsідuso.

— Neleisk jo rytoj niekur iš pirkios, — patarė skerdžius. — Neprižiūrėsi — ištikis tave didelė, didelė nelaimė.

— Ir kas jam atsitiko? — suaimanavo Lukošiūnienė. — Rodos, visados tokis ramus buvo vaikas.

— Dėl mergos, moterėle, šėlsta, — paaiškino jai Gugis. — Pamilęs buvo Žlabio Verutė, tai ir siunta dabar, kad jį neteko jam...

Moterėlė tik ramkom sumojo.

LAIKAS KATALIKAMS SUBRUSTI

Iš Pittsburgho katalikų organizacijų konferencijos

ALRKF Katalikų Akcijos Centro direktoriaus kun. P. Patlabos Pittsburghe lankymosi proga, vietos katalikų Federacijos apskrities valdyba sukvietė Pittsburgho katalikų organizacijų konferenciją svarbiems katalikų veikimo klausimams aptarti. Ji įvyko kovo 19 d. 3:30 val. po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje. Konferencijai vadovavo valdybos pirm. inž. A. Mažeika. Platų pranešimą apie Katalikų Akcijos reikšmę ir Federacijos svarbą katalikiškam veikime laikė kun. P. Patlaba. Kalbėtojas nuosekliai išaiškino katalikiškų organizacijų vienybės reikšmę, pabrėžė

lietuvybės reikšmę katalikiškam veikime ir Popiežiaus raginimą dalyvauti Katalikų Akcijoje.

Po kun. P. Patlabos kalbos prasidėjo diskusijos, kurių metu ilgesni žodį tarė prof. K. Pakštas, atkreipdamas susirinkusių dėmesį į katalikybės ir lietuviybės santykių ir šių abiejų principų nedalomumą. Diskusijose įvairiais katalikų veikimo klausimais pasisakė A. Paleckis, kun. J. Girdis ir A. Žaliaduonis.

Konferencijoj dalyvavo virš 60 įvairių organizacijų atstovų, o taip pat ir lietuvių kunigai.

ŠV. PRANCIŠKAUS SESERŲ VIENUOLYNAS

Birželio (April) 16 dieną, šių metų Atvelyky, bus visu laukiama iškilmė — metinė Card Party.

Ši diena visuomenei yra gerai žinoma, nes ji per daugelį metų pasikartojo gražioji Lietuvių Piliiečių Auditorijoj, 1723 Jane St., S. S., Pittsburghe, Pa. "Geros širdies žmonės supranta šitos Card Party tikslą, kuris yra dvejopas: socialinis ir moralinis.

Socialinis. Po Velykų pirmą sekmadienį, po visų maldingų gavėnios apeigų, yra puiki progą praleisti popietį su savais mylimais žmonėmis. Be to, Pittsburgho visuomenė turi pilną teisę pasidžiaugti savomis įstaigomis, kurias ji ne tik stengiasi įkurti, bet kurias uoliai

ir palaiko.

Moralinis tikslas. Pittsburgho visuomenė myli tikėjimą, šviesą ir tėvynę. Ji gerai supranta, kad vienuolynas yra minėtų dalykų centras. Bet šis vienuolynas yra ir prieglaudų centras: jame randasi septynios karo našlaitės, kurios yra auklėjamos, lavinamos ir motiniškai aprūpinamos. Geros valios Pittsburgho visuomenė giliai jaučia šituos dalykus ir dėl to remia šią Card Party.

Rengimo Komisija

Mūsų bendradarbei Br. Kelpšienei, gyv. North Side St. Francis ligoninėj padaryta sunki operacija. Linkime greitai pasveikti.

PAKILK, JAUNIME!

Jaunimas visada buvo pirmoje eilėje, kada reikėjo kovoti už kilnų idealą. Jaunimas yra jėga, kuria gali pasitikėti visuma dėl geresnės ateities.

Mes esame tikri, kad nuagalėjus neaiškumams bei nesusipratimams, lietuviškasis jaunimas, bent geresnieji, stos į bendrą darbą už savo tautos idealus ir šviesesnę ateitį.

Bet, kad jie nebūtų apvilti, reikia juos taip suorganizuoti, jog jie tikrai jaustųsi visos visuomenės remiami ir palaikomi.

Duoti kiekvienam progą pasireikšti savo gabumais, nes visi, daugiau ar mažiau, jų turi. Nieko gero nenuveiksime, jei neklausysime Andrejevo atsisaukimo: "Žemė ir nuogi žmonės. Tokie, kokie išėjo iš savo mo-

Rašo B. MIKALASKAS

taru.

Tedingsta ant visados buvęs nuodingas minčių ir širdžių nusistatymas tarp jaunimo. Šalin baimę, nepasitikėjimas, pavydas!

Yra skubus reikalas, kad Pittsburgho ir apylinkės jaunimas, iki vakar dienos individualinio egoizmo ar partinės grupės apnuodytas, būtų išvestas į bendrą gyvenimą ir veikimo supratimą.

Bankietų pagerbė adv. St. Simon

Lietuvių Vaizbos Butas kovo 16 d. 7:30 val. J. Jeznio "Fift Avenue Cafe" suruošė bankietų savo nariui ir buv. South Side Vyčių kuopos pirm. adv. St. Simon — Simonavičiui pagerbti.

Bankietui, kuriame dalyvavo apie 200 žmonių, vadovavo Pov. Dargis. Skanių vaišių metu visa eilė garbinų svečių pasakė kalbas, iškeldami jauno lietuvių advokato darbštumą, energiją, rūpestingumą ir t.t. Į visus sveikinimus atsakydamas adv. St. Simon pasakė gražią kalbą.

Tarp svečių matyti kun. M. Kazėnas, kun. P. Lunskis, kun. B. Mikaluskas, kun. J. Girdis, teisejai: Hugh C. Boyle, Blair F. Gunther, James L. O'Toole, Henry X. O'Brien ir kt.

KRONIKA

Kun. P. Patlaba, Katalikų Akcijos Centro direktorius visą praeitą savaitę lankė Pittsburgho lietuviškas parapijas ir katalikų organizacijas.

Mrs. E. Paulėkas 63 m., gyv. 30 Orr St., Sho, kovo 17 d. nelaukta išsiskyrė su šiuo

pasauliu. Palaidota kovo 20 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Jonas Rimkevičius, gyv. 2125 Sarah St., jau dvi savaitės sunkiai serga. Praeitą savaitę susirgo taip pat ir S. Bernatavičius, gyv. 2125 Tustin St.

IŠ ČEKOSLOVAKIJOS IŠVAROMI VAKARIEČIAI MISIJONERIAI

Praga. — Čekoslovakijos vyriausybė artimiausiu laiku įsakys apleisti kraštą visiems amerikiečiams misionieriams. Šią informaciją suteikusi Amerikos ambasada pramato, kad panašių priemonių bus imtasi taip pat prieš anglių ir kitų vakarinių tautų misionierius. Vienas ambasados tarnautojas pareiškė, kad visi misionieriai amerikiečiai busią paraginoti greitai laiku išvykti. Nuostatas, kuris būsis pritaikytas visokio tikėjimo misionieriams, remsis įstatymu, liečiančiu Bažnyčią Čekoslovakijoje, kuriuo nustatoma,

kad visi dviasiški, vykda savo misiją Čekoslovakijos ribose, turi būti Čekoslovakijos piliiečiai; tie turi prisiekti ištikimybę vyrausybei ir imti iš valstybės algą. Šiuo metu dar nėra galima tiksliai nustatyti Čekoslovakijoje gyvenančių amerikiečių ir kitų vakarinių tautų misionierių skaičiaus. Iš autoritetingu slugsnių yra pareikšta, kad 4 katalikų misionieriai benediktinai jau būvę priversti šiomis dienomis palikti kraštą, ir dar vienas yra išvykęs savanoriškai.

Tuo pačiu metu Pragos Kulto Istaiga praneša, kad Teisingumo ir Kulto ministeris Cepicka yra pasiuntęs Čekoslovakijos episkopatui laiška, kuriame pasisako dėl aplinkraščio, kurį vasario 17 dieną Vyskupų Susirinkimas yra paskelbęs katalikų dviasiški. Tą aplinkraščių Cepicka aptaria, kaip "Episkopato puoselėjamos gilios neapykantos demokratiškai tautiniam režimui įrodymą". Kitas oficialus pranešimas skelbia, kad tas pats Čekoslovakijos ministeris kovo 5 dieną priėmė ekskomunikuotą kun. Dechet, vyriausybės pastatyta Bapska Bystrica vyskupijos administratoriumi ir jam pažadėjo vyriausybės paramą savo pareigų vykdyme.

Osservatore Romano, komentuoamas šią žinią, taip rašo: "Žinome apie kokį vyskupų laišką eina reikalas. Tai yra tas laiškas, kuriuo pagal L'Agence France Presse pranešimą, buvo paskelbtas kun. Dechet ekskomunikos aktas, kuriame buvo išskaičiuota naujai areštuotieji kunigai, suminėta daugiau kaip 200 vardų tų, kurie yra saimti ir nuteisti po 12 metų kalėjimo arba priverčiamųjų darbų stovyklos. Tame pačiame laiške kalbama apie monsinioro Frandi ir monsinioro Švenč dingimą, apie daugelyje vienuolynų įvykdytas kratas, kurių metu vienuoliai turėjo staigmeną pamatyti nuostabių lengvumų įvykdytą nesančių ginklų atradimą ir apie policijos vykdomus užpildinėjimus. Iš to, kas pasakya, lengvai

Knights of Lithuania

BAZARAS

"Karas, badas, maras, karas šu arabais žydai baras Krito doleris ir svaras, Sako, Brooklyne bazaras: Seni džunkai, margos skaros, Byra kvoterių ten marios Ratą suka pats vikaras Vienas juokias, kitas karias... Jei nežinai, kas ten daros Žinok, bro! kad tai — bazaras". "Ateitis"

If you get stuck on the meaning of any word above, come to the special Lithuanian class taught by Rev. A. Sušinskas Mondays at 8:00 p. m. at St. Casimir's School.

A number of the people who attended the Stanley Simon Testimonial Dinner last Thursday say that the best of the talks was given by Stanley himself.

The "Čiurlionis" Ansamblis which the BALF (Bendras Amerikos Lietuvių Fondas) is bringing in from Cleveland on Sunday, April 30, is recognized as the no. 1 exponent of Lithuanian culture in U. S.

Rev. P. Patlaba, the national representative of "Federacija" (the parent of all Catholic organizations) was in town last week with advance publicity about the Lithuanian Catholic Convention to take place in Pittsburgh Sept. 30 — Oct. 1, including a Holy Hour in St. Paul's Cathedral. He asked the Knights of Lithuania

and other Catholic organizations to start preparations now.

Prof. K. Pakštas of Duquesne University speaks again by popular demand before the K. of L. and their friends March 23 at 8:00 p. m. at St. Casimir's Hall.

Remember: K. of L. Square Dancing — Thursday, April 13.

The Ladies Auxiliary of St. Francis Convent is sponsoring their annual Card Party at Lithuanian Hall on Sunday, April 16 at 3:00 p.m.

Transfiguration Church in Maspeth, Long Island, where Anne Jurgaitis just spent a week-end, has not only a school for DPs but also a Lending Library of Lithuanian books & magazines.

St. Vincent's Ladies Auxiliary is holding their annual card party on Sunday, April 23 at 3:00 p. m.

The status of DP legislation: through the leadership of Senator Scott Lucas, the new DP legislation promised by Truman in his campaign of 1948, is to be enacted the first week of April.

"Lithuanian News" and Knights' of Lithuania Radio Program: WMCK at 1:45 Sunday, April 2.

Susirūpinta kun. P. Petraičio paminklu Vakariene pagerbti lietuvių bičiuliams Pausiams

A. A. Kun. Pranas Petraičis, kaip visiems jau žinoma, buvo sovietų komunistų kankinamas Cervenėje, dėl to jis visai nustojo sveikatos ir gavo širdies ligą. Būdamas tremtyje, jis mirė 1948 m. Konstancoj ir ten palaidotas. Vėlonis yra labai daug pasidaravęs lietuviams tremtiniais gelbėti, ypač prancūzų zonoje, Vokietijoje.

Jeigu Vokietijoje ant kapo nėra paminklo, per tam tikrą laiką kapas visai panaikinamas. Tam išvengti šie Amerikos lietuviai kunigai sudėjo \$200.00 a. a. Kun. P. Petraičiui paminklą pastatyti: kun. A. Petraičis (vėlonies brolis), kan. prof. J. B. Končius, kun. J. Valančius, kun. M. Kemėžis, kun. Ign. Albuvičius, kun. N. Pakalnis, kun. J. K. Miliauskas, prel. J. Balkūnas, kun. prof. M. Ražaitis, kun. J. V. Inciūra, kun. St. Ralla, kun. Dr. J. Starkus, kun. J. Prunskis, kun. J. Virmauskas, kun. J. Angelaitis ir kun. J. Karalius.

Kovo mėn. 11 d. Šv. Baltaramiejaus salėje, Newton, Me, įvyko nuotaikinga vakariene PAUŠIŲ garbei. Ją suruošė šv. Baltramiejaus draugija, kurios ilgamečiai nariai buvo Paušiai. Paušiai yra latviai katalikai prieš 40 metų atvykę į JAV. Jie išmoko lietuviškai ir prisidėjo prie lietuviškos katalikiškos veiklos. Vakariene praejo meniškoje nuotaikoje: su deklamacijomis, dainomis ir t.t.

Dalyvis

Vakariene pagerbti lietuvių bičiuliams Pausiams

Pinigai jau persiųsti į Europą ir perduoti J. E. vyskupui V. Brigiui, kuris sutiko rūpintis paminklo pastatymu.

Kan. Prof. J. B. Končius, BALF Pirmininkas

galima pastebėti, kad ne Katalikų Bažnyčia sėja valstybėje netvarką, bet komunistinė Čekoslovakijos vyriausybė, siekdama visiems gerai žinomų tikslų, stengiasi skleisti netvarką pačioje Bažnyčioje. Ji tam panaudoja suiminėjimus, negirdėtą prievartą, baisiausius grasinimus ir laisvės atėmimą. Grėsmingas ministerio Cepickos laiškas yra ne kas kita, kaip paprastas tam tikrų vyriausybės mėginimas apversti aukštyn kojomis atsakingumo sąvoką" baigia savo išvedžiojimus Osservatore Romano.

Vakariene pagerbti lietuvių bičiuliams Pausiams

Mes, lietuviai, lygindamiesi su kitomis tautomis, ypač su žydais, galėtingumo darbuose esame labai atsilikę. O gyvenime labai svarbu artimo meilę ugdyti kuo plačiausiai, ypač dabar kenčiančiai lietuvių tautai pergyvenant tokius žiaurus krizės laikus. Šia linkme labai gražų pavyzdį parodė Elizabeth, N. J. šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos seselės pranciškiečių ir vaikūčiai. Vaikučiai prikepė visokių pyragėlių ir sausinių ir juos pardavinėjo, o gautą pelną \$50.00 prisūtė BALF'ui, paskirdami šią sumą užpirkti vaišių džiova sergantiems tremtyje lietuviams vaikūčiams, kad jie greičiau pagytų ir sustiprėtų. Tai brangi auka, kilnus ir sėktingas pavyzdys. Lietuviai vaikūčiai tremtyje labai nužings, susilaukę pagalbos iš mažųjų lietuvių amerikiečių.

Amerikos lietuviai vaikūčiai, rinkdami aukas tokiam kilniam tikslui, susilauks Dievo palaimos ir išsistauklės artimo meilėje.

Kan. Prof. J. B. Končius, BALF Pirmininkas

Phone, FEderal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.

• EVerglade 4850

Skaitykime "Liet. Žinias"

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARASKAS
Lietuvis Lėkrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Phone HOmestead 3169 Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIEUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į n.us turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203

2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public

Marriage Licenses Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 1-2300

CLEVELANDO ŽINIOS

"SU DAINA MES KELIAUJAM.."

(PIROJO "ČIURLIONIO" KONCERTO AMERIKOJE PROGA)

Gal būt, nei mūsų didžiojo menininko vardą nešiojančio ansamblio dalyviai, nei patys to ansamblio vadovai nesitikėjo, kad "Čiurlionio" ansamblis, gimęs 1940 m. senojoje Lietuvos sostinėje Vilniuje, subrendęs ir meno aukštumas pasiekęs Vokietijos "Karalių aukštumoje", savo dešimtmetį švęs Amerikos kontinente.

Daug kartų keitėsi ansamblio sąstatas, jo programa, daug rūpesčių ir nevilties dienų pergveno vadovai, nemaža pesimistų buvo jam jau ir "requiem" sugiedojo. Bet... pasiryžimas, meilė lietuviškai dainai, prisirišimas prie gimtojo krašto viską nugalėjo... ir štai Čiurlioniečiai vėl išeina į naujus horizontus su lietuviška daina, šokiais ir muzika. Išeina beveik visai nauju sąstatu, su mažu "senųjų" Čiurlioniečių likučiu, bet su nauja energija, su troškimu būti tikrojo lietuviškojo meno skelbėjais.

Čiurlioniečiai, o jų yra per 50 asmenų, daugiau kaip pusmetį uoliai lankė repeticijas, suko naujas, jau iš amerikoniško medžio triūbas ir birbynes, miklino savo nuo darbo sustingusias kojas tam, kad pirmasis jų pasirodymas tikrai žiūrovams būtų meno šventė, o lietuviams — pasididžiavimas.

Atsitiko, kad beveik visiems Čiurlioniečiams darbo ir buto garantijas sudarė Clevelando lietuviai, tad Clevelandas ir tapo naujais ansamblio lopšys Amerikoje. Clevelandiečiams pirmiesiems Čiurlioniečiai pademonstruos savo sugebėjimus gražioje, per 1700 žiūrovų

V. RASUTIS
talpinančioje Severance salėje, 11001 Euclid Ave., šio mėn. 26 d., sekmadienį, 8:30 val. vakare.

Nors koncertui truputį ir nepatogus laikas (Kančios sekmadienį), bet jpo susidomėjimas yra didelis ir... Čiurlioniečiai žiūrovų tikrai nepavils.

Clevelando lietuviai, nežiūrint įsitikinimų skirtumų, ansamblių ir jo pasirodymą remia, uoliai platina bi-lietus, prisideda prie jo propagavimo. Visi yra įsitikinę, kad Čiurlioniečiai į juos

dedamas viltis pateisins ir tikrai taps visų lietuvių ir jų gimtojo krašto vertu meno reprezentantu.

"Čiurlionio" ansambliui vadovauja muz. Alf. Mikulskis, šokiais — Aldona Valeišaitė ir Liudas Sagys, kanklėms — Ona Mikulskienė, režisierius — Petras Maželis. Valdvybai pirmininkauja Juozas Štampužis.

Po pirmojo koncerto ansamblis vyksta į Chicagą, o balandžio 30 d. jį išgars ir Pittsburgho lietuviai.

Ištyvėmės ir "gero vėjo" Čiurlioniečiams!

"Čiurlionio" ansamblio tautinių šokių šokėjos šoka blezdingėje. Pirmasis viešas ansamblio pasirodymas įvyks kovo 26 d. Clevelande, o balandžio 30 d. Čiurlioniečiai koncertuos Pittsburghe.

"L.Ž." SKAITYTOJŲ CLEVELANDE PATOGUMUI

Spaudos kioskas, veikiaš prie Šv. Jurgio Parapijos, kiekvieną sekmadienį nuo 11 val. iki 1 v. p. p. priima "Lietuvių Žinių" prenumeratą, skolas, aukas ir platina jų išleistus leidinius. Visi, kurie nesatę sutvarke laikraščio reikalų, prašomi kreiptis į Kioską Jums patogiu laiku.

Kioske taip pat galima gauti visas lietuviškas knygas, išleistas tremty ir čia, Amerikoje, ir užsakyti visus katalikiškus laikraščius. Jau gauta "Genocide", Šv. Sosto Delegatūros leidiniai,

vis įsirašo naujų narių — tiek čia gimusių, tiek iš tremties atvykusių lietuvių. Šiame susirinkime į kuopą įsirašė tarp kitų ir Rimas Gylis, tremtinys, grojas puikiai akordeonu ir skambinas pianinu. Ateinančiuose susirinkimuose Rimas žada vyčius pamokinti lietuviškų tautinių šokių ir liaudies dainų. Tokio nario kuopa seniai laukė.

Granitas

malda knygų ir visi "Patria", Vizgirdos, Suduvos, Ventos, Lux leidiniai lietuvių ir anglų kalbomis.

Kioske galima sutvarkyti buto ir darbo garantijų sudarymo reikalus, pasiinformuoti LRKSA apdraudos klausimais ir t.t.

Kioską veda J. Rimašauskas ir V. Rocevičius.

"Juokingosios Pamaivos"

"Ateities" Klubas per Atvelykį, balandžio 16 d., Šv. Jurgio Parapijos svetainėje rengia didžiulį vakarą, kurio metu bus suvaidinta pasaulinio garso Moliero komedija "Juokingosios Pamaivos", bus išgirsta aktualių clevelandiečių kupletų, puikių melodeklamacijų. Rengiamą turtingą loteriją, veiks geras bufetas.

Vakaro publiką lipksmins dar Clevelande negirdėta, didelio sąstato garsi Pakšto kapela, kuri specialiai atvyksta iš Daytono.

Vakaro pradžia 5 v. p. p. Bilietų, kurių kaina 75 ct., jau dabar galima įsigyti Spaudos kioske ir pas visus Klubo narius bei jų bičiulius.

NAUJA "ATEITIES" KLUBO VALDYBA

Senajai valdybai atsistatydinus, išrinkta visai naują žmonių valdyba iš Petro Klorio, Marijos Mikolauskienės ir Juliaus Staniškio. Sėkmingo darbo!

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIAS"

NAMU APŠILDYMAS

DABAR yra patogusias laikas apšildinti namų apšildymu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į anglais kurenamus furnesus ir įvedame automatiškus dujų vandens šildymo tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE Gas and Electrical Appliances Frank M. Orpse-Urbsaitis, Ved. 6921 Wade Park Avenue Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

RUOŠIASI VYČIŲ APSKRITIES KONFERENCIJAI

Kovo 14 d. Lietuvių svetainėje įvyko vyčių 25-tos kuopos susirinkimas, kuriame buvo apsvartyti svarbūs bėgantieji reikalai.

Apie balandžio 29-30 d. įvykstantį Ohio ir Michigan valstybių Vyčių konferenciją platų pranešimą padarė kuopos pirm. N. Aranskienė ir sekretorė J. Sušinskaitė. Kaip jau buvo anksčiau minėta seimas prasidės Lietuv. svetainėje balandžio 29 d. šokiais. Balandžio 30 d. Švč. P-lės Nesiliaujančios Pagalbos bažnyčioje įvyks iškilmingos Mišios, o po pietų sesijos. Vakare bus iškilminga vakarienė, kurioje dalyvaus delegatai ir kviestieji svečiai.

Susirinkimas nutarė garbės svečiais kviesti 25-tos kuopos organizatorių ir vieną iš pirmųjų narių ir apskritai katalikiško veikimo

vadovą Matą Šimoną, dabar gyvenantį Detrote ir The Cleveland Press korespondentą Theodor Andrica, kuris labai dažnai savo laikraštyje šiltai atsiliepia apie lietuvių ir jų kultūrinį veikimą. Seime dalyvauti kviečiami ir abiejų parapijų kunigai.

Ritualo komisija pranešė, jog savo paskutiniame posėdyje nutarusi kitame susirinkime pakelti į pirmą laipsnį tuos vyčius kandidatus, kurie išlaikys tam tikrus egzaminus.

Labdarybės komisijos narė Elena Taris pranešė, jog komisija užpirkusi Šv. Mišias už kuopos narę Elena Kuzienę, kuri ilgus laikus ne-sveikuoja. Kuopa labdarybės tikslams turi sudarysi specialų fondą.

Reikia pastebėti, jog kiekvienam susirinkime į kuopą

MAY KOMPANIJOS SKLEPE

Mes duodam ir mainom erelio ženklelius

VAIKUCIU SAVAITĖ

Kūdikiams megztiniai kostiumukai \$1.99
50% vilnos ir 50% cotton pavasariniai kostiumai. Didumas nuo 1 iki 3 2 už \$1.00

Švarkai su pamašalu berniukams \$2.29
Naujos Zipper mados lengvos medžiagos su spalvotu pamašalu. Didumas nuo 1 iki 6 \$1.99

Viršutiniai rūbai berniukams \$1.95
Nesitrauks, mėlynai, geromis sagomis, pritaktyti žaidimui. Didumas 2, 6 ir 6 1/2. \$1.00

Vaikečių naktiniai marškiniai \$1.69
Minkštos medžiagos, nereikia prositi gražiai spalvoti su paveikėliais ir su atskiromis kelnukėmis. Didumas nuo 1 iki 3 \$1.19

Baltos kelnaitės vaikiškiams su gumu, didumas 2, 4, 6. Vertės 29 c. dabar 6 už \$1.00
Per telefoną šauk Cherry 1-3000 (nesiūsiame C.O.D. mažiau kaip vertės 2,01 su takson)

Kūdikiams reikalinga

Filipinų suknelės ir kelnaitės rankomis gamintos, kelių rūšių \$1.90

17x18 colių didumo uždangalai 39 c. iki 59 c. vertės 4 už \$1.00

Flanelinės ir guminės paklodės (flanelė ant vienos pusės, guma ant kitos), 36 colių pločio \$1.00 už mastą

Flaneliniai naktiniai balti su mėlynais ir ružavais antros rūšies du už \$1.00

"Rubens" arba "Nazareth" marškinukai, minkštos medžiagos du už \$1.00

Megztiniai kamoni ar naktinukai, 3 už \$1.00

29 c. iki 39 c. kūdikų priekaklės, visokių rūšių \$0.15

25 c. kojinės, antros rūšies — 5 už \$1.00

"Peppersell" kūdikų užklojimai 27x36 colių 2 už \$1.00

Muslininės paklodės vygutėms \$1.19

79 c. "Starflex" guminės paklodės, antros rūšies \$0.59

Pilkos vilnos kojinės setai \$1.99

29 c. Flanelinės neperšlampomos paklodės 2 į pakietą 5 už \$1.00

P-A-L-O-S Geros Rūšies \$2.49

Flanelinės, Birdseye ir tt. visos minkštos rūšies.

Mergaitėms labai mylimi apatiniai po naujomis suknelėmis. Apatinis su kelnukėmis, kombinuotas šviesiomis spalvomis. Didumas nuo 1 iki 6. 2 už \$1.00

Vaikečių apatiniai šilti, minkšti, balti, megztiniai marškinukai be rankovių didumas nuo 2 iki 12 tik. \$0.39

\$3.99 Vilnos kaldros. Antros rūšies šiltų gražių kaldros rūšies šiltų gražių kaldros — prikimštos su vilnomis. Mėlynos arba ružavos. \$2.69

Mergaičių nauji naktiniai dviejų gražių madų, pusšilko. Vairių spalvų, didumas 6 iki 14. \$0.88

"Beacon" \$1.99 vygūčių užklojimai. Antros rūšies užklojimai įvairių spalvų 36x50 didumai. \$1.69

Kūdikų ir vaikečių skyrius sklepe.

LIETUVIŠKOS KNYGOS DRAUGAI

Dėkodami už "Lietuvių Žinių" išleistus ir prisijustus "TELŠŲ KANKINIUS",

- lietuviškai spaudai remti aukojo:
- Mrs. Z. Zekienė, Watkegan, Ill. \$0.75
  - Mr. L. Mikušis, Rumford, Maine \$0.75
  - Mr. P. Graichunas, Cleveland, Ohio \$1.00
  - Mrs. B. Kavaliūnienė, Cleveland, Ohio \$1.00
  - Mrs. A. Morris, Cleveland, Ohio \$1.00
  - Mrs. O. Norbut, Cleveland, Ohio \$1.00
  - Mr. J. Baltrėnas, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - Mr. J. Mačiulis, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - Mr. A. Mažeika, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - Mrs. A. Pepper, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - Mrs. Alice Zasinus, Pittsburgh, Pa. \$1.00
  - Mr. S. Kimutis, Homestead, Pa. \$1.00
  - Mr. S. Stepulionis, Detroit, Mich. \$2.00
  - Mrs. M. Surkus, Detroit, Mich. \$1.00
  - Mr. John Baura, Grand Rapids, Mich. \$5.00
  - Mr. J. Dėdinas, Baltimore, Md. \$1.00

Nuoširdus ačiū

Nauj. parapijos vakaras

Naujoji lietuvių parapija Velykų sekmadienį, balandžio 9 d., rengia pobūvį — pasilinksminimą, kurio pelnas skiriamas lietuvių gausioms šeimoms iš tremties pakviesti ir paremti. Programos pradžia 5 val., šokiai 7 val. Veiks bufetas. Įėjimas 75 centai.

Visuomenė kviečiama šį kilnų tikslą paremti.

TRUMPAI

Clevelandiečiams gerai pažįstamas sol. K. Ivanauskas, kaip jau praeitą savaitę buvo rašyta, atidarė batų taisymo dirbtuvę, kuri yra 1463 Addisan Rd. Praeitą savaitę K. Ivanauskas užsisakė "L.Ž." Vietos lietuvių raginami savo tautietį paremti užsakymais.

Balandžio 2 d. naujosios parapijos svetainėje bus rodoma filma (krutamieji paveiksai) iš Šv. Bernadetos gyvenimo. Visi katalikai ir kiti turėję šią įdomią filmą pamatyti.

Kovo 19 d. 7 val. vakare

J. E. Vysk. Hoban Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje per 60 asmenų suteikė sutvirtinimo sakramentą. Pamaldose dalyvavo svečių kunigų ir pilna bažnyčia tikinčiųjų.

Steponas Saldauskas, clevelandiečiams pažįstamas iš visų geresniųjų parengimų, praeitą visą mėnesį buvo kankinamas didelių galvos skausmų. Dabar jau pasveikęs ir sustiprėjęs.

Vyčių lošimo vakaras

Kovo 16 d. Lietuvių Svetainėje vyčiai buvo surengę šaunų lošimo vakarą — Card Party. Svečių buvo gana gausu. Laimingieji džiaugėsi laimėtomis dovanomis, o kiti gražiai praleistu vakaru. Vyčiams peino liko apie \$50, neys nereikėjo mokėti už salę, kadangi salės valdyba yra nutarusi lietuviškoms draugijoms vieną kartą į metus salę duoti nemokamai.

Vakarą rengiant daug darbavosi: pirm. N. Aranskienė, E. Vaškaitė, M. Samsonaitė, J. Sušinskaitė, K. Brazis ir Ed. Kunigiškis.

Granitas

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniūta Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai krepdėmiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, naudingas, greitas ir gerensis už kitų patarnavimą. Vežimai ligoniu pervežimui ir iš lietuvių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokite:
EDicott 1762
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už plečiausia kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpidymas garantuojama
Kada gaisras sugadina ar anezgina tamsu noma ar tornėčius dėl pilno jų apkaivimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai

7123 Wade Park Cleveland 3, Ohio RE 1-3250
"FOR FINER FLOORS"
FRANK BICKOFF & CO.
Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patiesu, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažai. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageldaujantiems atsiūsiame pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

Svarumas Sąžiningumas
TOEDMAN AND FOLLIS
6411 Superior Avenue
Mūsų vaistinės naujas telefono numeris: HE 1-1035

Lietuvių Žinios

SOVIETŲ PASIRUOŠIMAI BALTIJOS JÜROJE

KREMLIUS GINKLUOJASI IR GRASO

Sovietų Sąjunga ne tik Baltijos jūrą pradėjo stipriai ginkluoti, bet nemažiau reikšmės duoda ir Ledinuotajam vandenynui. Tuoj po pirmojo pasaulinio karo, kada po revoliucijos Sovietų Sąjunga pradėjo kurti savo uždara valstybę, Ledinuotajam vandenynui buvo teikiama daug svarbos. Sovietų Sąjunga prieš šį karą neturėjo atviro saugaus išėjimo į jūrą. Vienintelė jūra buvo tik Ledinuotasis vandenynas, tačiau šis dėl geografinės padėties ir klimatinės sąlygų yra didelė problema laivinkystei. Iš šandien rasime pačius didžiausius uostus tik Rusijos šiaurėje. Tačiau laivinkystei jie yra tuo nepatogūs, kad beveik pusę metų yra šiaurė apsidengia ledu. Norint visais naudotis šiais metais, reikia išlaikyti brangius ledlaužius ir tuo būdu laivinkystę pasidaro per brangi. Tačiau šandien Sovietų Sąjunga šiaurę strateginiu atžvilgiu reiskia daugiau, negu kiti išėjimai į jūrą. Ir tai dėl to, kad kitoje pusėje Ledinuotąjį vandenyną yra Kanada ir Amerika; karo atveju tai yra artimiausias ir vienintelis saugus užpuolimo kelias.

Ypač paskutiniu laiku sovietai susirūpino kariniais įspūriniais šiaurėje. Tam tikslui yra įsteigta net speciall ministerija, kuri dirba glaudžiamu kontakte su "Gulac" (privėlamųjų darbų stovyklų administracija). Kaip tik ir didesnioji dalis mūsų deportuotų žmonių dirba priverstinus darbus šiauriniame Sibire.

Sovietų Sąjunga šandien turi pačius didžiausius ir geriausias ledlaužius, kurie šiaurintus Rusijos uostus ištaisius metas padaro atvirus laivinkystei. Prie dabartinių sąlygų, čia turi išėjimą į Pacifiką visų rūšių — net moderniausiai povandeniniai laivai.

LEDINIUOTOJO VANDE- NYNO LAIVYNAS

Svarbiausias atsparos punktas lediniuotajame vandenynė yra Motovskas, maždaug 60 km. į šiaurės rytus nuo Archangelsko. Šiuo aikiu šis atsparos punktas yra tribūnai apsaugotas: minomis, specialiais laivais ir nuolat patruluojan- lais moderniais hidroplanais. Be to, čia yra per 25 seno tipo povandeninių laivų ir 5 greitlaiviai.

Kiti povandeniniai laivai yra paskirstyti Archangelske ir Murmans- ke.

PUOLIMAS IR GYNIMA- SIS PACIFIKE

Sovietų kariuomenės vadovybės lėmėms šiuo laiku yra nukreiptas r į Tolimuosius Rytus. Ir nevel- ni, nes čia kaip tik yra Japonija, kur Amerika turi ne tik gerą lai- yną, bet ir svarbiausias aviacijos atsparos punktus. Rytium su tuo maskutiniu laiku šiaurės Rytuose ir činioji sovietai pradėjo didelius tarinius pasiruošimus. Ten sovie- ai sutraukė stiprias aviacijos pajė- as ir pristeigė daug naujų aero- romų. Taip pat paskutiniu laiku austiprino ir sumodernino Vladi- vastoko uostą ir aplink jį esančius aerodromus. Taip pat ir Komsomolskas bei Port Artur gavo naujų pajėgų. Per paskutinį Stalino su Mao Tse Tung pasimatymą siap- tai susitarė leisti Sovietų Sąjun- gai daryti karinius sustiprinimus visame rytiniame Kinijos pakras- tyje.

Tačiau ir čia kartais užsienio spauda perdaug išpučia Sovietų stiprumą. Tiesa, sovietai stengiasi kiek galima daugiau sustiprinti rytus, bet ji neturi pakankamai nei modernių įrengimų, nei personalo. Šiuo laiku Pacifike tik 70 povan- deninių laivų, iš kurių tik 50 gali tinkamai operuoti. Naikintojų ir

torpedinių laivų Pacifiko tėra vos 10, o 15 senų "Gromki" klasės ko- vos laivų Pacifike, palyginti, maža. Gynimusi atrodo daugiau rūpinam- si, nes dabar Pacifike stovi ne- maža paruoštų minų gaudytojų ir sargybinių laivų. Amure ir Pacifi- so pajūrio srityje stovi ištos ar- illerijos flotilijos su moderniško- nis patrankomis.

MANEVRAI POLIARINĖJE NAKTYJE

Kaip jau minėjome, sovietai ypa- ingai susirūpinę sustiprinti Ledi- nuotojo vandenyno pakrantę. Ir ai ne be pagrindo. Gerai prisime- jame suomių rusų karą, kada mi- ljoninei tautai teko sunkiai ka- lauti su maža suomių tautele. Dar r dabar neišmanėliai ir komunis- ai mėgina aiškinti, esą, rusai ne- orėje sunaikinti suomių tautos ir odėl tik "žalė". Deja, taip nėra. Sovietai neturėjo prityrusių karių, alinių kariuolai poliarinėse srityse r pakeliančių šalčius. Neturėjo ai pat ir pritaikytų tokioms sri- ms ginklų. Kaip dabar patiriama, šremlius įsakė sudaryti tris "po- larines" armijas, susidedančias: iš 5 divizijų. Šios armijos, be parink- ū žmonių, turės specialius gink- us, aprangą ir susisiekimo priemo- nes. Vakarinės Poliarinės armi- jos, susidedančios iš 3 divizijų, vy- riausias štabas esąs Murmanske ir skirtas specialiai karinėms opera- cijoms Skandinavijai, Islandijai ir Grenlandijai. Sibiro poliarinė ar- mija su būstine Igarke susideda ai pat iš 3 divizijų. Jos paskirtis — gintis nuo puolancio prieso, arba puolimo atveju — oro keliu greitai išsikelti šiaurinėje Kanadoje. Tre- čioji armija, susidedanti iš 9 divi- zijų, savo būstinę turi Tolimuose Rytuose—Magadane. Ji skirta gyny- mui Tolimųjų Rytų ir išmestimui kariuomenės į Alaską. Šios armijos imioje yra gerai įrengti ir į Ameri- kos pusę nukreipti raketinių bom- bų fabrikai. Jų veikimo tolis sie- sia net 4500 mylių. Šios baisios radaru valdomos bombos galės leng- vai pasiekti Chicago, Detroitą ir ki- us Amerikos industrinius miestus. Ai pat šiaurėje dabar baigti stau- yti "poliarinių" povandeninių laivų atsparos punktai. Šie laivai galės jo ledų plaukioti ir pasiekti net 7200 mylių toli. Rusijoje pasinėre, je laivai galės niekieno nepaste- oimi atsirasti Amerikos uostuose.

(pabaiga)

NORI SUPRAVOSLAVINTI ČEKŲ KATALIKUS

Pozsony. — Po protestantų prisipažinimų, taip pat ir katalikiškasis Čekosllovakios kleras, išskiriant vyskupas, padarė ištikimybės prie- saiką konstitucijai, tačiau aiškiai pabrėždamas, kad turi būti respektuojamos Dievo ir Bažnyčios teisės. Aišku, kleras tuo nepareiškė savo susijungimo su liaudies demokratija, bet ir toliau, nežiūrint naujai susidariusios padėties, liekasi prie savo tikinčiųjų kovoti už tikėjimo išsaugojimą.

Čekosllovakijos komunistų centrinis organas "Rude Pravo" rašo, kad ištikimybės priesaika esąs naujas "reak- inės hierarchijos" pralai- mėjimas, nes kleras nelikęs prie aukštųjų prelatų, bet

pasirinkęs demokratiją. Komunistų propaganda, kuri kitu laiku paprastai kovoja už atskirimą Bažnyčios nuo valstybės, dabar, priešingai, skelbia Bažnyčios ir liaudies demokratijos režimo vienybę. Tuo komunistai nori paruošti kelią Maskvos ortodokų patrijarchui, kuris yra atvykęs į Čekosllovakiją ra- ginti tikinčiuosius pasekti rusų pavyzdžiu.

Novena už motinas

Tėvai Pranciškonai Gree- ne, Maine, nuo gegužės mė- nesio 5 d. pradeda noveną už gyvas ir mirusias lietuves motinas. Novena skiriama šv. Dievo Motinos garbei.

KOMUNISTAI - SAVOJO KRAŠTO IŠDAVIKAI

J. PABEDINSKAS

Mūsų korespondentas Madride

Atidėję klasių kovos pro- klamavimą bei ekonominius klausimus į šalį, pamėginsi- me peržvelgti Vakarų Euro- pos komunistų veiklą kaip žmonės, kuriems tėvynė yra daugiau negu paprastas žemės plotas ir kurie gerbia savo tėvą ir motiną. Griau- dami iš pamatų viską, kas iki šiol buvo moralu, šie poli- tiniai chuliganai (atleiskit, bet nerandu tinkamesnio žo- džio) tiesiog tyčiojasi iš pa- dorios jų prieš laikysenos ir naudoja visas įmanomas priemones, kad "naujai pa- saulį atstautyt". Kažin, ar verta būtų prisiminti kai ku- rias komunistų šūnybes, jei jos nedaryt, tam tikros įta- kos kitoms politinėms gru- pėms.

Reikia tik prisiminti ne- seniai įvykusius rinkimus Anglijoje, per kuriuos socia- listai ir komunistai savo propagandos metodais išve- dė iš kantrybės ne tik kitus kolegas politikus, bet ir pa-

prastą valdininką, kuris, kaip ir daugumas vidurinės klasės atstovų, atidavė savo balsą už konservatorius, ti- kėdamasis tuo padėti Angli- jai ne vien ekonomiškai, bet ir išlaikyti gerą jos vardą, kuris paskutiniu laiku buvo nustojęs pagarbės tarp kitų tautų. Prieš kelias dienas kilo pasibaurėtinus mušty- nės tarp prancūzų atstovų, kai komunistai norėjo su- trugdyti priešsabotažinio įstajymo priėmimą ir tuo pačiu parodyti, kaip yra "mušami" ir kokie "nu- skriaustieji" jie yra. Tokių atsitikimų galėtume priskai- tyti šimtus, kur komunistų įtaka padeda griauti nusi- stovėjusias tradicijas ir gar- bingus veiksnius, kad žmo- nės nebesapitiktų savomis vyriausybiomis, parlamentais ir kad valstybėse kiltų ne- tvarka.

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

- Indokininijos komunistų partijos sudarytoji "vyriausybė", kuri skelbiasi atstovaujanti Indokininijos tautą, paskelbė visuotinę mobilizaciją. Tas dar daugiau įtėmpė vidaus padėtį.
- Iš Manilos pranešama, jog komunistinė Mao Cetung vyriausybė iš Kinijos išstremia 2,200 svetimšalių.
- Anglijos civilinės apsaugos vadas pulk. Ross pareiškė, kad laikas jau užmiršti pasaką, esą atominė ar hidregeno bombos sunaikinsiančios pasaulį.
- Lenkijos vyriausybė oficialiu raštu pranešė Pasaulinio Banko ir Tarptautinio Monetų Fondo misijai Lenkijoje, jog ji išstojaanti iš šių organizacijų.
- Čekosllovakijos užs. reik. min. Clementis pašalintas iš citųjų pareigų. Politiniai stebėtojai mano, jog jam galinti būti iškelta parodomoji byla.
- Sovietų Sąjungos "rinkimuose" į aukščiausią Tarybą Stalinas ir visi kiti kandidatai "išrinkti" 100%.
- Buęs JAV laivyno vadas adm. Denfeld kalbėdamas Bostone pareiškė, jog karo atveju mūsų turėtų vyk- ti prieš žemėje ir tuo būdu JAV gyventojams savo krašte nereikės nieko bijotis.

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

Apie s. m. kovo 24 d. laivu "GENERAL McRAE", į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

- Aleksa Pranas, 620 S. Wood St., Chicago, Ill.
- Aleksandravičius Kvirinas, Antono, 6717 S. Maplewood Avenue, Chicago, Ill.
- Ariauskas Viktoras, 600 N. Higgins Ave., Chicago 32, Ill.
- Eltramonas Petras, Marija, Asta, Zita, 10 Ames St., Brockton 7, Mass. Cepukaitis Vincas.
- Danilevičius Vladas, Tamara, Ariadne, 2615 E. Cook St., Spring- field, Ill.
- Daniunas Jonas, Aleksandras, 228 Grove St., Brooklyn 21, N. Y.
- Dubikaitis Steponas, 2114 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
- Everlinas Stepas, Kleopa, 109 Wal- ter St., Brooklyn, N. Y.
- Gaigalas Pranas, Janina, Dalija, Laimutė, Lichtfield Rd., Water- town, Conn.
- Grinčius Bronius, Ursulė, Rimas, 165 Alton St., Dayton, Ohio.
- Guslys Vladas, 51 West Warren Ave., Detroit, Mich.
- Ilgaudas Andrius, Grele, Edita, Bath Grafton, New Hampshire.
- Jancarus Pranas, Ona, Raiman- das, 85 Vernon St., Waterbury, Con.
- Jasinevičius Vytautas, 3255 So. Ashland, Chicago, Ill.
- Juozaitis Petras, 108 Devon St., Kearney, N. J.
- Kananavičius Jonas, Sanct Be- nedict, Oregon.
- Koncė Petras, 169 Bewen St., So. Boston, Mass.
- Krivickas Domas, Gražina, Irena, Rūta, 5237 Webster St., Phila 43, Pa.
- Kuniutis Petras, 163 East Jersey St., Elizabeth, N. J.
- Lengvinas Domas, 6821 S. Rock- well St., Chicago 29, Ill.
- Levanas Julius, 4417 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.
- Lindzius Jurgis, Agutė, Lidija, 611 W. 59th St., Chicago 21, Ill.
- Matulionis Vladas, Marcelė, Vy- tautas, Kestutis, Algirdas, 217 Rate- leiffe St., Pittsburgh, Pa.
- Mickevičius Mikas, 1375 E. 82 St., Cleveland, Ohio.
- Mickus Pranas, Bronislava, 1338 S 2nd St., Phila, Pa.
- Mikužis Zigmas, Konstancija, Petras, 4633 S. Winchester Ave., Chicago, Ill.
- Narijauskas Jonas, Brunhilde, 21 Grand St., Nashua, New Hampshire.
- Nenius Pranas, 7229 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Enortas Stasys, Olga, Viktoras, Fort Gook, Nebr.

- Numgaudas Vacys, Olga, Marija, Vyte, 229 E. Marquette Rd., Chicago 37, Ill.
- Povinauskas Antanas, Genovaitė, Malena, 149 Roycraft Dr., Roches- ter 5, N. Y.
- Franczevičius Jonas, Veronika, Alfonsas, 7 Plane St., Worcester, Mass.
- Racevičius Bronius, Elena, Danu- šė, 3347 S. Lituanica Ave., Chicago 4, Ill.
- Radzius Aleksandras, Genovaitė, Aleksandras, jr., Eimutis, 601 W. Jamburg St., Baltimore 30, Md.
- Raskus Agota, 29th 3rd St., Eli- zabeth 1, N. J.
- Rašytinis Vytautas, 4353 So. Mep- ewood Ave., Chicago, Ill.
- Sabalaiuskas Pranė, 1338 So. Ind St., Phila 47, Pa.
- Sadauskas Juozas, 480 Bromhol Ave., Jersey City, N. J.
- Salkauskas Paulina, 1348 E. 66 St., Cleveland 3, Ohio.
- Santaras Stasys, 6508 S. Talman Ave., Chicago, Ill.
- Simanskis Jonas, Birutė, Arūnas, 4 Chapel St., Westfield, Mass.
- Sketeris Adomas, Jadvyga, Algis, Rimas, Sunderland, Mass.
- Skobeika, Kazys, Petrė, Aleksas, 129 Park St., New Britain, Conn.
- Šniokaitis, Pranas, Eugenija, Al- gis, Thompson, Conn.
- Stalanis Jonas, 18 Mellen St., Worcester, Mass.
- Totoraitis Juozas, Marcelė, Danu- tė, 151 Edison Ave., Detroit 2, Mich.
- Tukys Liudas, 437 Washington Ave., Waterbury, Conn.
- Vaiokaitis Juozas, 18 Castle St., Worcester, Mass.
- Vainauskas Petras, Adelė, Roma- nas, 8304 Pinchurst Ave., Detroit, Mich.
- Veičika Gediminas, 344 Washing- on Ave., Waterbury, Conn.
- Venciovas Petras, Elena, Liucija, Irena, 4618 S. Paulina St., Chicago 9, Ill.
- Vilimas Elena, Vytautas, Rt. 1, Allegan, Mich.
- Vilkas Povilas, 2144 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
- Zabarauskas Stasys, Julija, Juli- onas, Sarūnas, Kristina, 4618 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.
- Zylė Feliksas, Marcelė, Dalia, Kes- tutis, Romualdas, 1095 E. 71 St., Cleveland, Ohio.

BALFO Imigracijos Komitetas

LIETUVIAI ARGENTINOJ IR VENECUELOJ

Mūsų korespondento Argentinoje

ARGENTINA

Nors tikrų davinų nėra manoma, jog Argentinoje yra apie 40,000 lietuvių. Nors tai didokas būrys, tačiau jie, išsklaidyti po plačiąją Ar- gentiną, dingsta vietos gyven- tojų masėje. Retkarčiais įvairių švenčių metu lietuvių tačiau susirenka gražūs bū- riai.

Daugiausia lietuvių gyve- na Buenos Aires mieste ir jo apylinkėse. Gana daug su- sibūrę kalnuotose Kordobos apylinkėse. Yra po truputį ir kitose krašto vietose ir net "Ugnies Žemėje". Ten jie verčiasi banginių medžiokle, ir nors "Ugnies Žemė" yra Argentinos pietuose, klima- tas čia šaltas ir jūroje stūk- so ledų kalnai.

Daugelis Argentinos lietu- vių yra atvykę maždaug prieš dvidešimt metų. Anks- čiau atvykusių maž. Trem- tinių taip pat nedaug, dau- giausia iš Autrijos ir Italijos. Lietuviai, būdami taupūs ir darbštūs, vietinėse sąlygose greit įsikuria ir net pralob- ta. Todėl Argentinoje daug

lietuvių turi savo namus, prekybos ir fabrikus. Šiuo metu darbo klausimas yra neaktualus.

Naujieji ateiviai yra dau- giausia aukštesnio išsilavinimo, todėl į vietines lietuvių organizacijas įnešė daug gy- vumo. Pradžioje jiems buvo kiek sunkiau prie sąrgenti- nėsusių lietuvių pritaip, bet vėliau, vieniems kitus geriau supratus, šie nesklaidumai pranyko, ir prasidėjo pozity- vus darbas. Dėl ankstyves- niųjų ateivių organizacinės veiklos pirmoji karta savo širdyje dar išlaikė tyrąjį lie- tuviškumą, tačiau jaunieji nuo lietuviško gyvenimo lai- kosi nuosaliai. Nelietuviš- koje dvasioje auklėti, jie daž- niausia visiškai nesupranta lietuviškai, ir tuo būdu auto- matiškai iš dalies yra išjung- ti iš lietuviškos veiklos, ir taip pamažu jie visiškai nu- tolstą nuo tautos kamieno. Anksčiau gražiai veikusi lie- tuviška mokykla prieš kelis metus užsidarė, ir niekas ne- sirūpina jos atgaivinti.

Argentinos lietuvių orga-

nizacijos yra labai veiklios. Per eilę metų jos pastatė na- mus, bažnyčias, klubus, ir kiekvienais metais iškilmin- gai švenčia didžiausias mūsų tautinės šventes, tuo parodydami savo ištikimybę Tė- vų Žemei. Jų rūpesčiu visos didesnės lietuvių tautos šventės būna paminimos vie- tos spaudoje ir radio.

Gerai ir tvirtai lietuviškos minties bei žodžio skleidėjai yra abu argentiniečių lietu- vių laikraščiai: 21 metus ei- nąs savaitinis "Argentinos "Lietuvių Balsas" ir prieš kurį laiką iš mėnesinio žur- nalo pavirtęs dvisavaitiniu laikraščiu "Laikas".

Tiems, kurie garbina Lie- tuvos okupantą, Maskva lei- džia lietuvių kalba įvairiais periodais išeinanti "Tėvy- nės" laikraštį, kurio pusla- piai yra pilni melo ir panie- kos senajai lietuvių tautai. Ta pačia proga tenka paste- bėti, jog tarp Argentinos lie- tuvių savo tautos išdavikų — komunistų — yra labai ne- daug, ir jų eilės retėja, nes sąžinės balsas, sužinojus tei-

Jau metai praėjo nuo gar- siojo prancūzų komunistų vado, Thorez pareiškimo: "Jei Raudonoji Armija būtų užpulta ir besigindama tu- rėtų peržengti Prancūzijos sieną, visi prancūzų darbi- ninkai ir didesnė dalis tau- tos būtų su ja už taikos ap- pyginimą" Prancūzijos res- publikos duobkasiai šian- dien sutikę raudonąją ar- miją išskėstomis rankomis, išduodami savus tautiečius ir segdami gėles raudonie- siems komisarams, kaip sau- jelė lietuvių prieš dešimt metų isteriškai plėšė alyvų šakas ir klojo po Lietuvos okupantų tankais. "Nenu- galimoji" armija dar "nesto- ja ginti taikos", bet užtat jos simpatikai uoliai lygina jai kelius sabotažais, strei- kais bei muštynėmis. Strei- kų bangos vis labiau alina Prancūziją, kuri, nežiūrint amerikiečių pagalbos, negali tinkamai atsistoti ant koju ir tai vis dėl kominformų parsidavusių asmenų, kurie, pasinaudodami spaudoje bei žodžius laisve, suvedžioja tūkstančius tikrovės nesu- prantančių žmonių.

Dažnai pasitaiko, kad že- mų instinkty, primityvūs, menko supratimo žmonės virsta gangsteriais, pinigų sybe, gražina juos ir tikrąjį kelią.

VENECUELA

Šis milžiniškas indėnų kraštas lietuvius pažino tik po antrojo pasaulinio karo. Venecuelai atidarius duris, daug lietuvių, stovyklų gy- venimo nuvargintų, išvyko į Venecuelą kurti naujo gyve- nimio. Pradžioj savijauta buvo kiek liūdnoka, tačiau laikui bėgant ir vis tvirčiau ant savų kojų atsistojant, nuotaikos giedrėja. Šiuo metu lietuvių Venecueloje yra apie 2000.

Kiek apsnudęs kultūrinis veikimas su kun. A. Saba- liausko atvykimu atgijo ir gražiai suzydėjo. Kun. Sa- baliauskas neabejotinai yra viso veikimo judintojas. Jis lietuvišku atkaklumu lanko- tolimiausias lietuvių koloni-

plėšikais, bet ir jie turi savas pažiūras: laikosi duoto žo- džio, neišduoda draugų, at- simena padarytas paslau- gas ir t.t. Tačiau dar yra ir kitokia rūšis visuomenės kenkėjų, t. y. intelektualinių gangsterių, kuriems draugiškumas, tėvynės mei- lė ir asmens garbė yra neži- nomi arba nejauciami daly- kai. Panašiai žmonių grupė priklauso ir mokslininkai bei karštkiai, kurie mokslo ar valstybės paslaptis išduo- da svetimai jėgai, žinodami, kad dėl to nukentės tūkstan- čiai jų tautiečių.

Tokie Picassos, Curies ir panašūs raudonieji intelek- tualai pasielgtų, kaip dakta- ras Fuchs, kuris išdavė kad ir ne savo valstybės paslaptis ir gavo keturiolika metų ka- lėjimo. Kiek anglų gali žūti dėl šių paslapčių perdavimo rusams, tas jam neatėjo į galvą, bet kad boševikams yra reikalingas ginklas su- kelti visuotiniam chaosui, tuo jis buvo įsitikinęs. Ido- mu, kaip ilgai Vakarų kraš- tai toleruos šių asmenybių intymias draugystes su SSSR?! Dar neperseniai an- glai pakorė "lord Haw Haw", kuris per Berlyno nacių ra- dio kalbėjo prieš britus, o dabar nepajėgia net ener- gingą spaudoje kompanija parodyti jų tikrąjį veidą.

jas ir neša į jų pastoges Die- vo žodį ir Tėvynės meilę.

Tik praeitais metais buvo įsteigta Lietuvių Savišalpos Draugija, ir pradėtas leisti "Tėvų Kelio" laikraštis. Be to, čia organizuojamos lietu- viškosios "vargo mokyklos", skiriamos jaunajai lietuvių kartai auklėti. Tai vis dar- naujos tarpusavio sugyvenimo ir tėvynės meilės vaisiai.

Gabiems ir darbštiems įvairių sričių specialistams Venecueloje sąlygos gana geros. Todėl daugumas po vienų kitų metų įsigijo krau- tuvėles, įmonėles ir visai ge- rai verčiasi žemės ūkyje. Bet likusį laisvą laiką jie išna- doja kankinamos Tėvynės laisvinimui.

Buenos Aires, 1950. III. 8.
Leonas Kancauskas